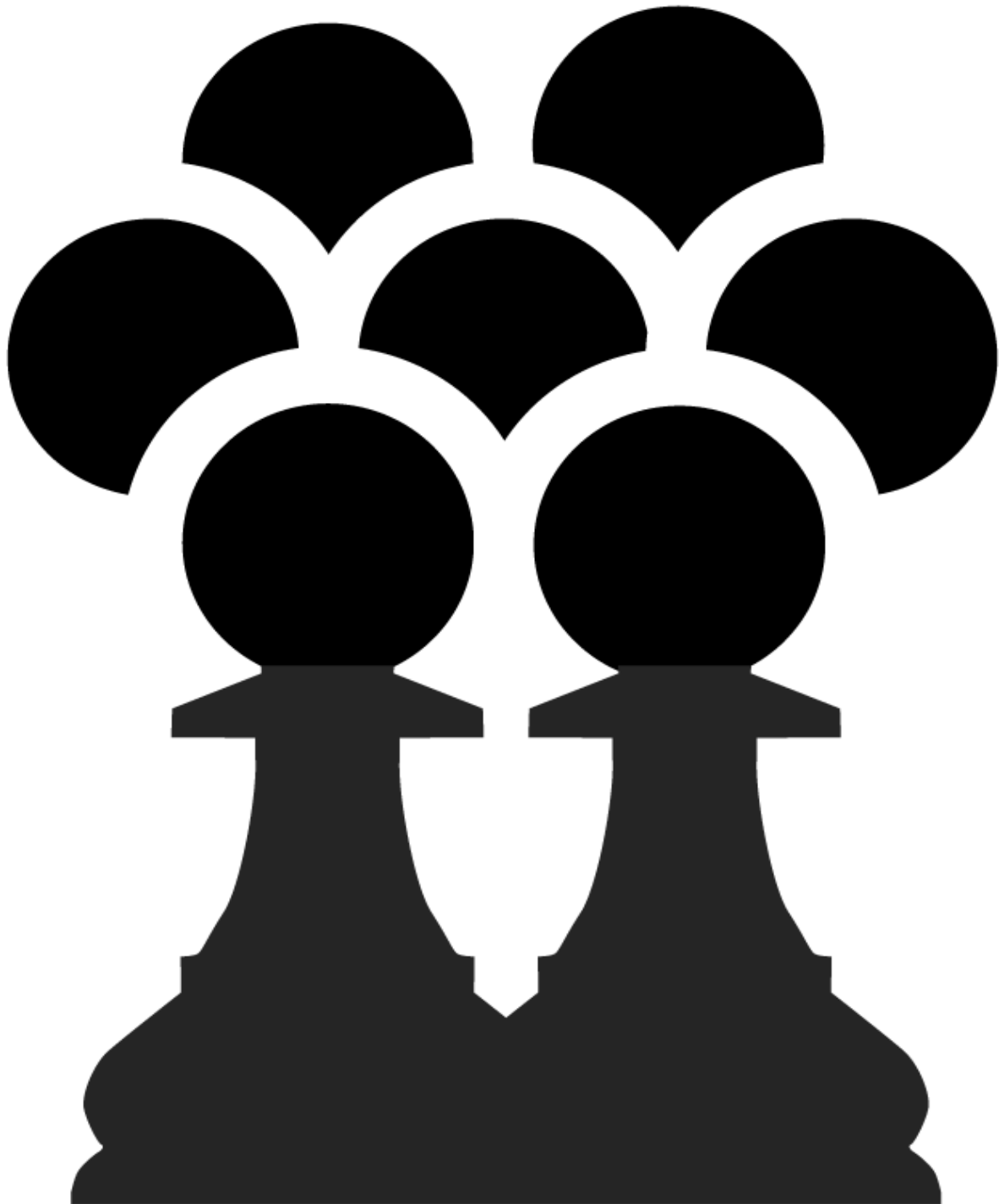

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

de Promoot

jaargang 53 | nummer 4 | juni 2005

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

Jaargang 53 / nummer 4 / juni 2005

Oplage: 80 stuks

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Clubgebouw:	Sportcentrum Olympus, Voorweg 107, Zoetermeer, tel. (079) 341 95 96
Jeugd:	Wijkcentrum De Leyens, Van 't Hoffplein 1, Zoetermeer
Website:	www.svpromotie.nl
Jeugd:	www.svpromotie.nl / jeugd.htm
Contributie:	senioren (20-64 jr): € 125,- / junioren (16-19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr): € 70,- / studenten: € 75,- / veteranen (65+): € 95,- / gezinsleden reductie
Gironummer:	2405362, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer
Ereleden:	H. Breugem, H. Breuker, P. Briggeman, G. Eggink, J. Hagoort, J. Kalkwijk, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	R. Kunnen (Ruurd)	Schoenerkade 50 2725 ES Zoetermeer	(079) 343 73 52 ruurdherma.kunnen @ wxs.nl
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 dirk_brinkman @ nl.ibm.com
penningmeester	W.P.M. Jutte (Willem)	Kadelaan 39 2725 BB Zoetermeer	(079) 331 35 81 willemjutte @ freeler.nl
wedstrijdleader intern	G. Eggink (Gerhard)	Ravelplein 16 2807 HH Gouda	(0182) 671 664 geggink @ worldonline.nl
wedstrijdleader extern	R. de Vries (Rob)	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries @ wxs.nl
algemeen adjunct 1	J. van den Bergh (Jan)	Essenhout 82 2719 EN Zoetermeer	(079) 361 37 50 j.van.den.bergh @ zoetermeer.nl
algemeen adjunct 2	J.G. van der Ploeg (Jan)	Belgiëlaan 157 2711 BR Zoetermeer	(079) 342 35 51 jip.001 @ wanadoo.nl
voorzitter jeugdcommissie	M. van Staden (Mildo)	Moerbeigaarde 76 2723 AG Zoetermeer	(079) 341 45 09 mildovanstaden @ xs4all.nl

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie clubblad "De Promoot"	Manuel Nepveu	Graaf Adolfstraat 36 2713 EK Zoetermeer	(079) 316 99 81 m.nepveu @ planet.nl
	Rob de Vries	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries @ wxs.nl
webmaster www.svpromotie.nl	Willem Broekman	Medeaschouw 64 2726 KS Zoetermeer	(079) 363 08 28 w.broekman @ wxs.nl
materiaal-commissaris	Chris Schoon	Caan van Necklaan 191 2281 BG Rijswijk	(070) 399 93 54 chris.schoon @ wolmail.nl

→ www.svpromotie.nl ←

Inhoud

	<u>blz</u>
Redactioneel	2
Van de voorzitter	2
Interne competitie	3
Externe competitie	6
Promotie 1: waarom geen kampioen ???????	7
Promotie 1: in 2004/2005 gezien door Bernard	7
Promotie 2: blijft in de KNSB	9
Promotie 3: wordt steeds beter	10
Promotie 4: ontloopt degradatie (niet)	11
Promotie 5: lust alleen 2 ^e klasse-bier	11
Promotie 6: verdienstelijk resultaat	12
Promotie 7: "mevrouw, u bent niet mijn tegenstander"	13
Promotie 8: kampioen!	14
Promotie 9: gezellig en leerzaam	14
Doctor doceert [XLIX]: Schaken met de Computer	16
Een vergeten partij	18
Waarom ik geen klompen draag	19
Spooktoernooien	20
De objectloze wereld	21
De Tien Schaakgeboden	22
Eerst zetten, dan noteren!	23
Freek's partij : deel 1 - De partij	24
Vriendje Fritz	30
Het Stellinggevoel [7]	33
Schlemiel	35
Did chess make him crazy?	37
Recept tegen sterke spelers	38
"Zoo lang een koning mat staat ..."	42
Verslag ledenvergadering 1 maart 2005	44
Agenda	46

Redactioneel

Beste lezers, schrijvers, lezende schrijvers, schrijvende lezers, of hoe dan ook ...

Dit exemplaar van ons tijdschrift is lekker vol. Jan en alleman heeft er in geschreven.

Wij zullen nog niet zover gaan om te zeggen dat er meer schrijvers aan te pas zijn gekomen dan er niet-schrijvende lezers zullen zijn. Wij gaan niet beweren, dat het aantal der niet-lezende schrijvers even groot zal zijn als dat der niet-schrijvende niet-lezers. Dit alles moet de redactie nog helemaal gaan uitzoeken, met enkele paracetamolletjes onder handbereik.

Wij hebben ons het apezuur gelezen, na menig stuk zijn wij gillend achter elkaar door de tuin gerend, met wildrollende ogen. De burens hebben met verschrikte ogen van achter de gordijnen naar ons gekeken. Eén belde 112 en wij zijn opgehaald en na een grondig geneeskundig onderzoek weer op de mensheid losgelaten. Het gaat, kortom, goed met de leden van de Redactie.

Hebt dank schrijvers! Lezende en niet-lezende schrijvers! Met Fritz bevriende en niet met Fritz bevriende!

En nu lezen allemaal! Of moeten wij soms de zweep hanteren?

De redactie

van de voorzitter

Dit seizoen is ons een van de ereleden van Promotie ontvallen – Leen Breugem, lid vanaf de oprichting. Zijn naam leeft voort in de bokaal van ons jaarlijkse open snelschaaktoernooi. Zelf moest ik enige tijd in het ziekenhuis doorbrengen omdat er aan mijn hart moest worden gesleuteld. Mede dankzij de vele gelukwensen vanuit de vereniging ben ik weer snel hersteld, waarvoor mijn hartelijke dank!

Het seizoen 2003-2004 was erg succesvol met twee kampioenschappen in de HSB-competitie en promotie van ons tweede team naar de KNSB. Zouden we die successen kunnen vasthouden? Terugkijkend op nu bijna afgelopen seizoen kunnen we redelijk tevreden zijn. Het vierde heeft zich niet kunnen handhaven in de 1^e klasse. Een beetje zuur want er moest een protest van onze mededegradatiekandidaat aan te pas komen nadat Promotie zich in eerste instantie in een rechtstreeks duel had gered. De beroepscommissie oordeelde echter dat twee invallers niet speelgerechtigd waren. Het was de enige tegenslag in dit seizoen. Promotie 2 had een moeizame start in de 3^e klasse van KNSB, maar herstelde zich goed. Promotie 3 handhaafde zich ruim in de Promotieklasse. De grootste successen waren er bij de jeugd. Promotie 8 werd kampioen in de 3^e klasse HSB. In de jeugdclubcompetitie werd het Promotie-team kampioen van Zuidwest Nederland en komt volgend jaar uit in de landelijke competitie.

Intern liep alles op rolletjes. In een vernieuwde speelzaal werd Bernard Bannink “gewoon” weer clubkampioen en Ton de Waal tweede. Willem Broekman werd snelschaakkampioen en rapidkampioen. Het jeugdkampioenschap werd overtuigend gewonnen door Maarten van Zetten.

En volgend seizoen? Eerst maar eens even ontspannen. Op 5 juli begint de zomercompetitie.

Ruurd Kunnen

De interne competitie 2004-2005

De competitie is ten einde. Als laatste restje rest nog het doorgeefschakampioenschap, en daarna is het weer Zomercompetitietijd. Tijd om nog eens na te denken over alles wat in de afgelopen competitie mis ging of juist goed ging...

Kampioen van onze vereniging is geworden Bernard Bannink. Voor de elfde keer in totaal, voor de derde keer op rij. Hij begon al met voorsprong aan de finalegroepen en het leek even spannend te worden, maar uiteindelijk liep hij zelfs nog uit. Ton werd tweede, en Jan van den Bergh haalde verrassend ook het podium door een prima score in de finalegroep.

Groep B werd gewonnen door Nico Peerdeman, die een perfect eerste halfjaar van 2005 daarmee afsloot. Mildo werd tweede, Sjaak Sibbing derde. Sjaak zal nog wel eens denken aan zijn partij tegen Han Baas... Groep C werd met ruime voorsprong gewonnen door Henk Noordhoek, met ruime voorsprong op Ruurd Kunnen, en ondanks een nederlaag tegen Ruurd.

Groep D was een prooi voor Jeroen Snijdewint, vlak voor Dirk Brinkman en Hans Minnema. Groep E werd gewonnen door Jetse Hardiek, met dank aan Jan Busman (die zijn laatste partij tegen Jan van Lier net niet won) en Willem Jutte, die zijn partij moest laten lopen.

Groep F was voor een soevereine Peter Briggeman: de enige smet op zijn score was een remise tegen Rob de Vries, maar zijn anderhalf punt voorsprong op Henk Breugem mag genoemd worden. Groep G tenslotte werd gewonnen door Dennis de Zwart, die de perfecte score behaalde (7 uit 7). Met wat minder reglementaire nullen in de voorronden had hij heel wat hoger kunnen eindigen... De troostprijs was hier voor Hans Pronk.

De finaleronden.... Zomaar wat opmerkingen: “er is wel vaak een lege zaal”, “waarom geen finalegroepen van 6”, “we zitten nu al vier weken uit arrenmoede te doorgeven, dat zou anders moeten”, maar ook “ik vind het altijd leuk, die finalegroepen”, “eindelijk iets om voor te vechten”. Het verloop van de finalegroepen was beter dan vorige jaren, hoewel ik 6 van de 189 partijen van een reglementaire uitslag heb moeten voorzien. En het hielp ook niet dat het Groene Hart-toernooi dit jaar op vier dinsdagen viel.

Maar goed. Eerst gaan we zomeren. Op 6 september is de simultaan van Bernard tezamen met de prijsuitreiking van het afgelopen jaar (denkt u nog aan de speler/team van het jaar-verkiezing?), en op 13 september gaan we weer los voor een nieuw schaakjaar. Tot dan!

Gerhard Eggink

“...En iedereen natuurlijk zeggen dat er maar weinig verschil was en dat een punt meer of minder in een wedstrijd over twaalf ronden een te verwaarlozen kleinigheid is en dat is ook eigenlijk wel zo, zodat wij moeten concluderen dat Deze Vuist, Deze Vreselijke Vuist, het lelijk heeft laten afweten en dat er nodig wat moet gebeuren, want dat Deze Vuist anders onopgemerkt zal afsterven, maar het kwam natuurlijk door het weer; daar valt niet mee te schaken, dat weet iedereen en we zijn geen twintig meer en het leven stelt zijn eisen. Maar klagen helpt niet...” (J.H. Donner, 1973)

Eindstand interne competitie 2004-2005

Kampioenschap	voorronden	start	score/partijen	totaal	
1 Bernard Bannink	276*(7/(18*20)) =	5,37	+ 5,50 / 7 =	10,87	KAMPIOEN
2 Ton de Waal	240*(7/(18*20)) =	4,67	+ 5,00 / 7 =	9,67	
3 Jan van den Bergh	219*(7/(18*20)) =	4,08	+ 4,00 / 7 =	8,08	
4 Willem Broekman	222*(7/(18*20)) =	4,32	+ 3,50 / 7 =	7,82	
5 Pauline van Nies	210*(7/(18*20)) =	4,20	+ 3,00 / 7 =	7,20	
6 Manuel Nepveu	225*(7/(18*20)) =	4,38	+ 2,50 / 7 =	6,88	
7 Harry Boerkamp	216*(7/(18*20)) =	4,26	+ 2,50 / 7 =	6,76	
8 Ron Landsbergen	225*(7/(18*20)) =	4,38	+ 2,00 / 7 =	6,38	

Groep A		gesp	1	2	3	4	5	6	7	8	punten
1	B. Bannink	7	XXX	0.5	0.5	0.5	1	1	1	1	5.5 K
2	A. de Waal	7	0.5	XXX	1	1	1	1	0	0.5	5.0
3	J. van den Bergh	7	0.5	0	XXX	0	1	0.5	1	1	4.0
4	W. Broekman	7	0.5	0	1	XXX	0	0.5	1	0.5	3.5
5	P. van Nies	7	0	0	0	1	XXX	1	0	1	3.0
6	M. Nepveu	7	0	0	0.5	0.5	0	XXX	1	0.5	2.5
7	H. Boerkamp	7	0	1	0	0	1	0	XXX	0.5	2.5
8	R. Landsbergen	7	0	0.5	0	0.5	0	0.5	0.5	XXX	2.0

Groep B		gesp	1	2	3	4	5	6	7	8	punten
1	N. Peerdeman	7	XXX	0.5	0.5	1	1	1R	0.5	1	5.5 K
2	M. v. Staden (Mildo)	7	0.5	XXX	0.5	0.5	1	1	1	1	5.5
3	J. Sibbing	7	0.5	0.5	XXX	1	0	1	1	1	5.0
4	J. Blankespoor	7	0	0.5	0	XXX	1	0.5	1	1	4.0
5	H. Baas	7	0	0	1	0	XXX	0.5	1	1	3.5
6	H. Ouwens	7	0R	0	0	0.5	0.5	XXX	1	1	3.0
7	G. Eggink	7	0.5	0	0	0	0	0	XXX	1	1.5
8	H. Breuker	7	0	0	0	0	0	0	0	XXX	0.0

Groep C		gesp	1	2	3	4	5	6	7	8	punten
1	H. Noordhoek	7	XXX	0	1	0.5	1	1	1	1	5.5 K
2	R. Kunnen	7	1	XXX	1	0	0	1	0.5	0.5	4.0
3	J. Stoop	7	0	0	XXX	1	0	1	1	1	4.0
4	H. Tan	7	0.5	1	0	XXX	0	0	1	1	3.5
5	W. Tsai	7	0	1	1	1	XXX	0	0	0	3.0
6	J. Veldhuizen	7	0	0	0	1	1	XXX	0.5	0.5	3.0
7	M. Wichhart	7	0	0.5	0	0	1	0.5	XXX	1	3.0
8	H. Kuipers	7	0	0.5	0	0	1	0.5	0	XXX	2.0

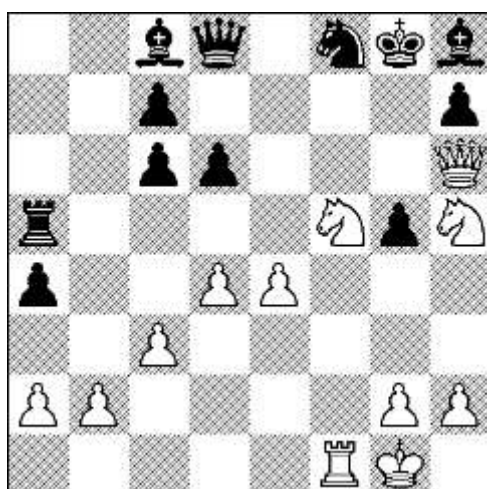
Groep D		gesp	1	2	3	4	5	6	7	8	punten
1	J. Snijdewint	7	XXX	0.5	0	1	1	1	0.5	1	5.0 K
2	D. Brinkman	7	0.5	XXX	1	0.5	0	1	1	0.5	4.5
3	H. Minnema	7	1	0	XXX	0.5	1	0	1	1	4.5
4	N. Veldhuizen	7	0	0.5	0.5	XXX	1	0	0.5	1	3.5
5	G. Toxopeus	7	0	1	0	0	XXX	0.5	1	1	3.5
6	I. Tjin A Lien	7	0	0	1	1	0.5	XXX	0	1	3.5
7	F. Martens	6	0.5	0	0	0.5	0	1	XXX	...	2.0
8	M. van Staden sr	6	0	0.5	0	0	0	0	...	XXX	0.5

nog te spelen (28 juni): M. van Staden sr - F. Martens

Groep E		gesp	1	2	3	4	5	6	7	8	punten
1	J. Hardiek	7	XXX	0.5	0.5	1	1	1	1	1R	6.0 K
2	J. Busman	7	0.5	XXX	1	0.5	1	0.5	1	1	5.5
3	J. van den Berg	7	0.5	0	XXX	0.5	0	1	1	1	4.0
4	R. Minnema	7	0	0.5	0.5	XXX	0.5	0	1	1	3.5
5	P. Ouwers	7	0	0	1	0.5	XXX	1	0.5	0R	3.0
6	J. van Lier	7	0	0.5	0	1	0	XXX	0.5	0.5	2.5
8	C. Schoon	7	0	0	0	0	0.5	0.5	XXX	0.5	1.5
7	W. Jutte	7	0R	0	0	0	0R	0.5	0.5	XXX	1.0

Groep F		gesp	1	2	3	4	5	6	7	punten
1	P. Briggeman	6	XXX	1	0.5	1	1	1	1	5.5 K
2	H. Breugem	6	0	XXX	0	1	1	1	1	4.0
3	R. de Vries	6	0.5	1	XXX	0	0	0	1	2.5
4	P. Franken	6	0	0	1	XXX	0.5	0.5	0.5	2.5
5	H. Bragonje	6	0	0	1	0.5	XXX	0.5	0.5	2.5
6	H. van Werven	6	0	0	1	0.5	0.5	XXX	0.5	2.5
7	N. Smit	6	0	0	0	0.5	0.5	0.5	XXX	1.5
8	P. Krabbendam teruggetrokken									

Groep G		gesp	1	2	3	4	5	6	7	8	punten
1	D. de Zwart	7	XXX	1	1	1	1	1	1	1	7.0 K
2	J. Pronk	7	0	XXX	0.5	1	1	1R	1	1	5.5
3	R. Dekker	7	0	0.5	XXX	0	1	1R	1	1	4.5
4	E. Trommel	7	0	0	1	XXX	0.5	1R	1	1	4.5
5	J. Alpenaar	7	0	0	0	0.5	XXX	1	1	1	3.5
6	J. Bruinsma	7	0	0R	0R	0R	0	XXX	1	1	2.0
7	J. de Roo	7	0	0	0	0	0	0	XXX	1	1.0
8	J. van der Ploeg	7	0	0	0	0	0	0	0	XXX	0.0

stelling 1

wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

Competitie EXTERN

In het vorige nummer stonden reeds de eindstanden van Promotie 3 t/m 9. Wat u dus nog tegoed had waren die van Promotie 1 en 2; zie hieronder. Voor het wel en wee van alle teams verwijs ik U verder naar de verslagen op de volgende pagina's, bijeengebracht door een bonte verscheidenheid aan (gelegenheids-)schrijvers. Interessant is misschien dat de 4^e klasse komend seizoen uit 6-tallen i.p.v. uit 8-tallen zal bestaan, hetgeen het misschien mogelijk maakt een extra jeugdteam in te schrijven. Mildo, John, Herman (en anderen): denk hier s.v.p. vast eens over na!

Rob de Vries

PS: We zullen het hier nu maar eens niet hebben over mobiele telefoons en/of over het al dan niet speelgerechtigd zijn van invallers!

team	Prm 1	Pion 1	Overs 1	RSR 2	Krimp 1	HWP 2	M'burg 1	Rijsw 1	R'dam 2	Oegst 1	totaal			
											#	mp	bp	kl
Promotie 1	1	4½	4½	5½	3½	2½	4½	3½	5½	4	9	11	38	4^e
De Pion 1	3½	1	6	5	4	4½	5½	5½	5½	4½	9	15	44	1 ^e
Overschie 1	3½	2	1	6½	6	5	3½	2	3	2½	9	6	34	9 ^e
RSR IvToren 2	2½	3	1½	1	5	2	2½	3	3	3	9	2	25½	10 ^e
<i>Krimpen IJ 1</i>	4½	4	2	3	1	2	4	4	4	5½	9	8	33	6 ^e
<i>HWP 2</i>	5½	3½	3	6	6	1	3½	4½	6	5½	9	12	43½	2 ^e
Middelburg 1	3½	2½	4½	5½	4	4½	1	5½	6½	4	9	12	40½	3 ^e
Rijswijk 1	4½	2½	6	5	4	3½	2½	1	3	3	9	7	34	7 ^e
Rotterdam 2	2½	2½	5	5	4	2	1½	5	1	2	9	7	29½	8 ^e
Oegstgeest 1	4	3½	5½	5	2½	2½	4	5	6	1	9	10	38	5 ^e

team	Prm 2	Helm 1	DBC 1	Sliechr 1	PaulK 2	OudZ 1	DSC 2	DD 2	H'berg 1	Venlo 1	totaal			
											#	mp	bp	kl
Promotie 2	2	3	3½	3½	2½	3½	4½	5	5	4	9	7	34½	7^e
Helmond 1	5	2	7½	7	4	6½	3	5½	7½	3½	9	13	49½	1 ^e
DBC 1	4½	½	2	3½	1½	5	4	2	5½	3	9	7	29½	8 ^e
Sliechr 1	4½	1	4½	2	5	1½	1½	2½	3½	4	9	7	28	9 ^e
Paul Keres 2	5½	4	6½	3	2	3½	5	5	5½	5	9	13	43	2 ^e
<i>Oud Zuylen 1</i>	4½	1½	3	6½	4½	2	5	3½	6½	4	9	11	39	4 ^e
DSC 2	3½	5	4	6½	3	3	2	4½	4	4	9	9	37½	5 ^e
DD 2	3	2½	6	5½	3	4½	3½	2	6½	3	9	8	37½	6 ^e
Hillegersberg 1	3	½	2½	4½	2½	1½	4	1½	2	1	9	3	21	10 ^e
Venlo 1	4	4½	5	4	3	4	4	5	7	2	9	12	40½	3 ^e

Promotie 1: waarom geen kampioen ???????

P 1

In de vorige clubbladen heb ik al uitvoerig het wel en wee beschreven van ons vlaggenschip Promotie 1. Daarom deze keer een korte beschouwing omtrent de vraag waarom Promotie 1 geen kampioen is geworden in de 2e klasse KNSB. Volgens mijn bescheiden mening had het gekund, want de mogelijkheden waren volop aanwezig. Wij beschikken bij Promotie in de breedte over zeer veel sterke spelers. Jammer is dat niet al onze topspelers beschikbaar kunnen zijn voor de externe wedstrijden. Ondanks de afwezigheid van deze spelers kunnen wij nog putten uit een groot arsenaal van spelers die op dit niveau mee kunnen doen.

Omdat het tweede tot de laatste wedstrijd in degradatienood verkeerde konden wij nauwelijks beroep doen op deze spelers wanneer in het eerste invallers nodig waren. De invallers die wij wel konden inzetten van het derde, vierde en zelfs vijfde hebben zich uitstekend gewaard en de nodige punten in de wacht gesleept. Hier blijkt alleen maar uit dat wij in de breedte een zeer sterke vereniging zijn. Van de kampioen 'de Pion' wonnen wij. De wedstrijd tegen nummer twee 'Sas van Gent' hebben wij gewoon uit handen gegeven (zie mijn vorig verslag) en tegen het sterke Middelburg werd ook gewonnen.

Eigenlijk hadden wij recht op het kampioenschap. Waarom dan niet??? Valse bescheidenheid??? Overschatting van de tegenstander??? Gebrek aan zelfvertrouwen??? Wordt er teveel naar de ratingcijfers van de op papier sterkere tegenstanders gekeken??? Zijn wij dan echt een gezelligheidsvereniging??? Ik weet het niet. In de voetballerij zal dat volledig uitgeanalyseerd kunnen worden, maar de schaakwetten zijn anders. Wel constateerde ik dat na het dramatische verlies tegen Krimpen (degradatiekandidaat) en het ongelukkige verlies tegen Sas van Gent men niet meer geloofde in de kampioensansen en tevreden was met een plaats in de subtop. Ja, zo wordt zelfs PSV geen kampioen!!! Kwaliteit genoeg over de volle breedte!!! Nu nog even de echte spirit. En volgend jaar gaan wij ervoor!!!

Eén kwestie baart schrijver dezes grote zorgen en dat is de doorstroming van de jeugd. Waar blijven onze sterke jeugdspelers of moeten wij die bij Botwinnik zoeken.

Want in de toekomst uitkomen in de eerste klasse is haalbaar, maar je moet je ook zien te handhaven. Een zorg voor het bestuur, maar voor het nieuwe seizoen is het motto: "Wij gaan ervoor!".

Harry Breuker

Promotie 1 in 2004/2005 gezien door Bernard

Bernard Bannink

Ach achteraf kan je spreken van een mooi seizoen. De Zuid-Westelijke poule is duidelijk makkelijker dan de Noord-Westelijke poule. Complimenten voor de wedstrijdleider die het verzoek tot overplaatsen heeft ingediend. Met wat meer mazzel had zelfs promotie tot de mogelijkheden gehoord. De eerste wedstrijd hebben we ten slotte van de kampioen de Pion uit Roosendaal gewonnen. Daarvoor was wel wat mazzel nodig onder andere van mij. Dit kunt u zien in bijgevoegde partij tegen Ludo Tolhuizen. Maar in andere wedstrijden zoals tegen Krimpen aan de IJssel, Sas van Gent en Rijswijk zat het tegen. De vierde plek is wel in orde denk ik achteraf. Nu volgend jaar maar weer hopen op een goede indeling van het eerste. Het eerste heeft 9 invallers gebruikt tegen 7 vorig jaar. Dit kan uiteraard nog beter maar was deels te wijten aan het uitvallen van Ben Ahlers halverwege.

De competitiedata voor 2005/2006 zijn 24/9/05, 15/10/05, 5/11/05, 26/11/05, 17/12/05, 4/2/06, 4/3/06, 25/3/06 en 22/4/06. Noteer deze data maar alvast in uw agenda heren en dames van het eerste en met name het tweede team (16 invalbeurten: 4 keer een speler naar het eerste, blijven er toch twaalf over).

De invallers hebben met 4½ punt uit 9 goed gescoord waarvoor dank. Igor Coene, Jan van den Bergh,

Joost Mostert, Ben Ahlers en ik scoorden iets hoger qua tpr dan onze rating; Pauline van Nies en Henk Noordhoek iets slechter. De enige echte uitschieter is Sjaak Sibbing die een ongelukkig seizoen had in het eerste. Wellicht lag het schaak in de Zuid-Westhoek hem niet zo.

Bannink, Bernard - Tolhuizen, Ludo - KNSB 18/09/2004

1.d4 d5 2.Pf3 Pf6 3.e3 Lf5 4.Ld3 Lg6 5.Pe5 Pbd7 6.Pxg6 hxg6
7.b3 e5 8.Lb2 Lb4+ 9.c3 Ld6 10.Pd2 De7 11.De2 La3 12.0-0-0 0-0
13.b4 [13.dxe5 Pxe5 14.Pf3 Pxf3 15.Dxf3 Kb8=] 13...Lxb2+
14.Kxb2 Tde8 15.Tde1 exd4 16.exd4 Dd6 17.Df3 Txe1 18.Txe1
Txh2 19.g4 g5 20.Lf5 c6 21.Te5 g6 22.Dg3?

Ik dacht dat ik met de aanval op Th2 en dreiging van de ongedekte dame leuk spel had maar uiteraard had ik de volgende variant moeten spelen: [22.Lxd7+!? was beter dan de partij Kxd7 23.Txg5=]

22... Th8 [beter was 22...gxf5!? 23.Dxh2 Pxe5 24.dxe5 Pxd4
25.Dh8+ Dd8+]
23.Lxd7+ Dxd7 24.f3 Te8 25.Txg5+= Te2 26.Kc2
[26.Kc1!?+= was het overwegen waard]
26...c5! Maakt ruimte op de diagonaal d7-a4 27. Te5
[27.dxc5 Da4+ 28.Kd3 Da6+ 29.c4 Txd2+ 30.Kxd2 Dxa2+]
27 ... Da4+ 28.Kc1 (zie diagram 1)

28. .. Da3+
Zwart was al in tijdnood [winnend was hier 28...Pe4! 29.Txe4
dxe4+]
29.Kd1 Txd2+ 30.Kxd2 Db2+
31.Kd1 Dxc3 [31...cxb4 32.Te7 Db1+ 33.Ke2 Dxa2+ 34.Ke3+-]
32.Te7 [beter was 32.Df4 Da1+ 33.Ke2 Dxa2+ 34.Kf1 Da6+
35.Kf2 cxb4 36.g5+-]
32...Dxd4+ 33.Ke2 Dc4+ 34.Kf2 Dxa2+ 35.Te2 Dc4 36.Dd6
(zie diagram 2)

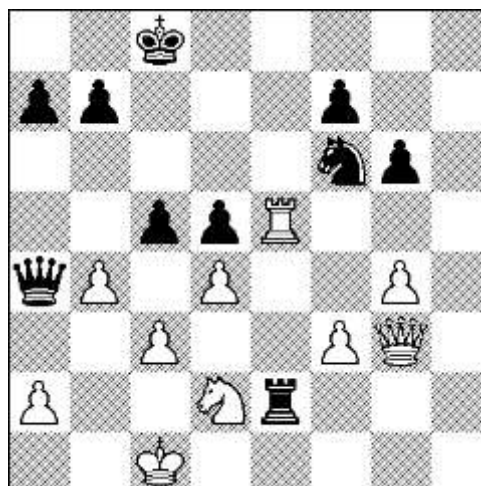

diagram 1

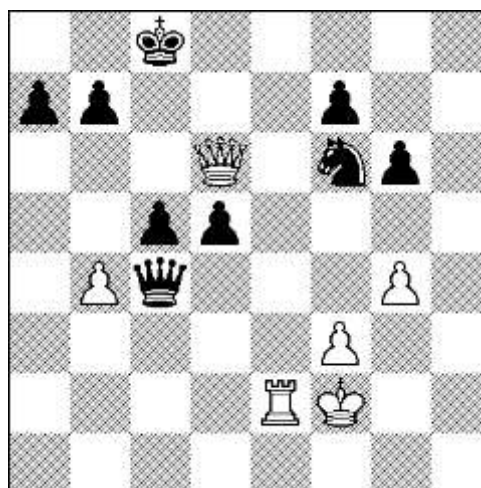

diagram 2

36. ... Dd4+?? Zwart mist de kans op gelijk spel
[36. ... Pxg4+ was een mooie zet 37.fxg4 Dd4+ 38.Kg2 Dxg4+ 39.Kf1 Df5+ 40.Ke1 Db1+ 41.Kf2 Df5+ 42. Ke1 Db1+
43.Kf2 Df5+ 44.Ke1=]
37.Kg2 c4 38.Df8+ Kc7 39.Dxf7+ Kb6 40.Te6+ Kb5 41.Dxb7+
[41.Dxf6 Dxf6 42.Txf6 Kxb4 43.Txg6 c3+-]
41...Ka4 42.Da6+ Kb3 43.Te2 [43.Txf6 g5 44.Te6+=]
43...c3 [43...Kxb4?? De pion is giftig 44.Db7+ Db6 45.Tb2+ Kc3 46.Txb6 axb6 47.Dxb6+-]
44.Ta2 Db6?? [Wellicht is dit beter: 44...Dxb4 45.De2 a5 46.Dc2+ Kc4+- 47.Ta4 d4 48.Txb4+ axb4 49.Dxg6]
45.Ta3+ Kxb4 46.Da4+ Kc5 47.Txc3+ Kd6 48.Tb3 Dc6 49.Da3+ Dc5 50.Da6+ Dc6 51.Ta3 Pd7 52.Dxa7 Dc2+ 53.Df2 Dc4
54.Ta7 d4 55.Dg3+ Pe5 56.Ta8 Dc2+
57.Df2 d3 [57...Pxf3 58.Dxc2 Pe1+ 59.Kg3 Pxc2 60.Kf4+-]
58.Ta2 Dc6 59.Tb2 Dd5 60.Db6+ Pc6 61.Td2 Kd7 62.De3 Pe5 63.Kg3 g5
64.Kf2 [64.Dxg5?! Dxf3+ 65.Kh4 Dh1+ 66.Kg3 Df3+ 67.Kh4 Dh1+ 68.Kg3 Df3+=]
64...Kc6 65.Td1 Da2+ 66.Kg3 Dd5 67.Tc1+ Kd6
68.Th1 d2? [68...Pd7+-]
69.Th6+ Ke7 70.Dxg5+ Kd7 71.Df5+ Kc7
72.Th7+ [72.Th1 lijkt nog beter d1D 73.Txd1 Dxd1 74.Dxe5+ Kd7+-]
72...Kb6 73.Db1+ Kc5 74.Tc7+ Kd6 75.Db6+ Pc6
76.Txc6+ [76.Txc6+ Dxc6 77.Db4+ Ke6 78.Dxd2+- wint]
1-0

Na de glorieuze terugkeer in de KNSB moest het kampioensteam van 2004 op enkele plaatsen gewijzigd worden. Topscorer De Waal koos met Harrie Boerkamp voor het derde (dat nu eenmaal niet op zaterdagen speelt) en Paulien van Nies kreeg een brevet voor het eerste. Een behoorlijke aderlating dus. Maar daar stond tegenover dat routinier Willem Broekman zich voor het tweede beschikbaar stelde. De overige opengevallen plaatsen werden opgevuld met Mildo van Staden en Nico Peerdeman. Al vooraf werd voor een zwaar competitiejaar gevreesd. Bijna alle tegenstanders hadden ruime KNSB-ervaring en qua gemiddelde elo-rating zaten wij bij de onderste drie. Maar met Hans Meijer, Henk Alberts en Ron Landsbergen (alle drie boven de 2000 elopunten) als reservespelers achter de hand bestond er toch enig vertrouwen op een goede afloop: handhaving in de 3^e klasse KNSB.

De eerste wedstrijd werd al meteen een koningsdrama. Met vier (!) invallers en zonder toppers werd de lange reis naar het verre Helmond gemaakt. HSC was een jaar eerder bijna gepromoveerd naar de tweede klasse, dus werd een grote nederlaag gevreesd. We reden terug met een kater. Mildo en Jan hadden beide dik gewonnen gestaan, maar daar bleef slechts een halfje van over. Maarten Wichhart zette zijn op papier veel sterkere tegenstander mat. Met winst van Dennis (die nu weet hoe je tegen het Marshallgambiet moet optreden) en een remise van Ronald bleven we steken op 3 punten; het hadden er 4½ moeten zijn... Ondanks de kater werd de tweede wedstrijd met meer vertrouwen tegemoet gezien. Deze werd voor het eerst gespeeld in de zaal boven de Fortisbank in het Stadshart. Op zich een leuk zaaltje, maar er was geen rekening gehouden met geluidsoverlast doordat de analyseruimte zich in de speelzaal bevond. Bovendien kon de bel niet afgezet worden, wat betekende dat de zaal tijdens de wedstrijd niet voor tussentijds binnenkomend publiek toegankelijk was. Hoewel deze problemen de wedstrijd niet beïnvloed hebben was de eerste maal dat we daar speelden tevens de laatste maal. Wij traden aan tegen DBC uit De Bilt, op elo-rating niet veel sterker, een belangrijke wedstrijd dus. Na enkele (te?) vroege remises, een ongelukkige nederlaag van Dennis (die bijna een uur te laat aan zijn partij begon), Willem en Mildo (beiden goed uit de opening, maar toen ging er iets mis) konden twee gedegen overwinningen van Bert en Hans de balans niet meer herstellen en trokken wij met het bekende geringste verschil aan het kortste eind.

Ook de derde wedstrijd, uit tegen Slidrecht ging met het kleinste verschil verloren. Willem zag zijn goede stelling na een blunder in elkaar storten, Nico werd in de opening met een koningsgambiet verrast en kon de schade, ondanks hevig verzet niet meer herstellen. Ronald trok een enerverende partij met wisselende kansen naar zich toe, Bert zijn Lettisch gambiet werd ditmaal afgestraft. Gelukkig wist Hans, zij het met meer moeite dan gedacht, een punt te scoren. Bij een 4 – 3 (achter)stand bleef Dennis heel lang proberen zijn eindspel (L tegen L+P) naar zich toe te trekken, helaas zonder succes.

Paul Keres 2 werd in De Leyens ontvangen. Op de 5½-2½ nederlaag was weinig aan te merken. Dennis wist weer een goede partij neer te zetten en Bert verschalkte zijn tegenstander (oud-hoofdklasser Piet-Hein van der Spek) al vroeg in de partij. Aan het eind van de competitie bleek Paul Keres eigenlijk de enige tegenstander te zijn waartegen we gewoon kansloos waren.

De laatste wedstrijd in 2004 traden we met drie invallers aan tegen Oud-Zuylen te Utrecht. Hoewel ook deze wedstrijd met nipte cijfers verloren ging gaf het vertoonde spel wel degelijk hoop voor 2005. Dit was de wedstrijd met het inmiddels vermaarde telefoonincident. De tegenstander van Hans Meijer beroerde ergens in de speelzaal (dus niet achter het bord) zijn GSM-metje waardoor deze tot zijn schrik afging. Rode kop en een boel consternatie tot gevolg. De wedstrijdleider weigerde het punt toe te kennen aan ons, zodat het wedstrijdformulier onder protest getekend werd. In eerste instantie werd het protest afgewezen, maar ons inziens werkte het reglement in ons voordeel. Ook het aangetekende beroep ging echter verloren.

Aangezien de kosten van het beroep niet door ons betaald hoefden te worden gaf de KNSB feitelijk toe dat het reglement verre van duidelijkheid biedt. Nico leverde in Oud Zuylen een prachtpartij af en toonde aan dat het Marshallgambiet nog altijd goede kansen biedt. Ook de remises van Willem en invaller Ruurd mochten er zijn. Pech was er bij Ronald en Ron Landsbergen, maar daar stond een gelukje van Wong Tsai tegenover.

Eind 2004 stond de teller aan matchpunten nog altijd op 0. Er resteerden nog 4 mogelijkheden om daar verandering in te brengen. Maar degradatie was uiteraard een reële optie geworden.

De victorie begon tegen DSC 2. Na een spannende match trokken wij ditmaal aan het langste eind. Nico maakte het karwei af, maar er was al eerder winst voor Hans (inmiddels tot vaste invaller benoemd) en Willem, die duidelijk vormverbetering toonde. Op onze eerste overwinning was eigenlijk niets af te dingen.

Nog mooier was de winst tegen DD 2, 5 – 3. Dennis en Nico leverden hier topprestaties door ex-hoofdklassers Kort en Lindner gedeceerd te verslaan. Ook Ronald won zijn partij. Met goede remises van Mildo, Willem en Manuel werd een (zeker aan het begin van de competitie) beter geachte tegenstander getraakteerd op een nederlaag.

Vervolgens werd Hillegersberg verslagen. Dat was hard nodig want op dat moment waren wij samen nog altijd degradatiekandidaat. Maar ook deze overwinning was dik verdiend.

Voorafgaand aan de laatste ronde was de situatie nog altijd penibel. Door onverwachte ontwikkelingen konden er 5 teams samen met Hillegersberg degraderen. En wij moesten tegen een van de vier koplopers: Venlo. In de sterkst mogelijk opstelling, en dan ook nog voorzien van enig tactisch inzicht, werden de Limburgers ontvangen. Aan de eerste vier borden hadden wij helaas weinig in te brengen. Alleen Henk Alberts had zijn partij waarschijnlijk remise kunnen houden, maar verloor. De laatste vier borden leverden hier werk van grote klasse. Daar kwam, het moet gezegd, enig geluk aan te pas. Dennis stond verloren, maar won. Joop Huijzer wist in een zinderend slot zijn hoofd het koelst te houden, maar ging door het oog van de naald naar winst. Hans en Manuel wonnen “gewoon”. Een gelijkspel bleek ruim voldoende voor handhaving in de KNSB. Geheel onverwacht werd Slidrecht de tweede degradant. Onze plek in de eindklassering, was met het aantal van 34½ bordpunt (48% van het totaal te behalen bordpunten) zelfs bijna voldoende voor een extra promotieplaats voor de HSB in 2006.

Kijkend naar de tabel met individuele resultaten valt op:

- dat wij veel teveel invallers nodig hadden; mijn dank aan hen is echter groot!
- dat Ronald alle wedstrijden van de partij was, grote klasse!
- dat Dennis en Nico een zeer goede prestatie leverden (beiden behaalden een TPR van 200 punten boven hun elo-rating)
- dat het tweede zeer veel dank verschuldigd is aan supersub Hans.
- dat Willem, Manuel, Bert en Ronald naar behoren presteerden (TPR ongeveer conform elo-rating)
- dat Jan en Mildo iets onder hun elo-rating presteerden

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	totaal	percentage
W.Broekman	-	0	0	½	½	1	½	1	0	3½	44 %
M.Nepveu	-	½	½	0	-	½	½	0	1	3	43 %
J.Blankespoor	½	½	½	0	-	½	-	-	-	2	40 %
B.Ouwens	-	1	0	1	½	0	0	1	0	3½	44 %
R.Blok	½	½	1	0	0	½	1	0	0	3½	39 %
D.Leenman	1	0	½	1	-	-	1	1	1	5½	79 %
M.van Staden	0	0	-	0	-	0	½	½	-	1	16 %
N.Peerdeman	-	-	0	0	1	1	1	½	-	3½	58 %
J.Tan	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
W.Tsai	0	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
M.Wichhart	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
J.Snijdwint	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
H.Meijer	-	1	1	-	0	1	½	1	1	5½	79 %
R. Kunnen	-	-	-	-	½	-	-	-	-	½	
R. Landsbergen	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0	
J. Huijzer	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
H. Alberts	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	
totaal	3	3½	3½	2½	3½	4½	5	5	4	34½	48 %

Jan Blankespoor

Het derde wordt steeds beter

P 3

Bij de start van het seizoen leken de overlevingskansen van het derde niet groot. We hadden ons het jaar ervoor op het nippertje gehandhaafd door met z'n allen een oude man van Rijswijk overstuur te maken. Verder waren twee KNSB-teams teruggevallen naar de HSB. En één van de twee promovendi had zich met allerlei jeugdtalenten van Bobby Fischer en LSG omgetoverd tot een superploeg, die zelfs in de derde klasse KNSB kampioenskandidaat zou zijn.

Het team zelf was helemaal omgegooid. Han Baas, Timo Leenman en Harrie Boerkamp waren gebleven. Nico Peerdeman en Mildo van Staden naar het tweede, vervangen door Ton de Waal en Joop Huijzer. De Tannen naar het achtste, voor hen kwamen Hans van der Wijk en Wong Tsai. En tenslotte Ron Landsbergen in plaats van Gerhard Eggink. Al met al een sterker team, met name door Ton de Waal. De grote vraag was hoe de twee nieuwkomers, Joop en Ron, zich zouden houden. Als die het goed zouden doen, zat het wel snor.

Welnu, we hebben het gered. Gemakkelijk zelfs. Vier gewonnen, vijf verloren. Voor Promotie 3 een record.

Grote roerganger van het team was Ton. Bijna alles gewonnen op het eerste bord. Twee keer remise en alleen in de slotronde tegen Botwinnik ging het mis. De grote verrassing was Joop Huijzer. Een gedreven speler, veel sterker dan zijn rating van 1874 aangeeft. Maar liefst vier keer wonnen bord 1 en 2 schouder aan schouder. Dat is heel veel voor een degradatiekandidaat! Die ene keer dat Joop door een misverstand niet op kwam dagen zullen we 'm dan maar vergeven.

Ook Ron en Timo deden het goed. Bij Hans, de subkampioen van de Haagse Schaakbond en intern steeds in de top-tien te vinden, ging alles mis. Pas in de allerlaatste wedstrijd wist hij de eindeloze nullenreeks af te breken.

Zeergedenkwaardig was die mooie avond in Wassenaar, waar we de topfavoriet moesten bevechten. De voorgaande wedstrijden hadden ze gewonnen met 8, 6½, 6½ en 6. Ze wisten wat hen overkwam. Ton timmerde Ruygrok gewoon van het bord (zie vorige clubblad), Joop tikte Breukelman af (kandidaat schoonheidsprijs). Ik hield Frank Erwich op remise. Alleen Han ging er geruisloos af. Dat was 2½ - 1½ voor Promotie op de eerste vier. En de andere vier dan? Op al deze borden moest de Wassenaar-bende tot op de bodem gaan. Hans en Ron ontweken in zeer goede stellingen remise en verloren daarna allebei... Wong en Timo konden beide een goede stelling net niet winnen (remise). En zo had de latere kampioen het dan gered (4½ - 3½), maar de ontluistering was ze aan te zien.

Trouwens, ook in de HSB-beker moest dit sterrenteam eraan te pas komen om Promotie te stoppen (halve finale).

Een prima jaar dus.

Harrie Boerkamp

Promotie 4 ontloopt degradatie (niet)

P 4

Promotie 4, vorig jaar kampioen in de 2^e klasse, begon het seizoen met de verwachting dat handhaving in de 1^e klasse heel goed mogelijk moest zijn. De eerste wedstrijd werd dan ook, weliswaar wat moeizaam, gewonnen. Tegenstander was Vogelwijk 2, een team dat het jaar daarvoor op de derde plaats geëindigd was. Wij dachten dus een mooie prestatie geleverd te hebben. Later bleek dat Vogelwijk 2 verreweg het zwakste team in de groep was en geen enkel punt scoorde. De volgende wedstrijden gingen niet best. In de 2^e ronde werd met 5½-2½ verloren van WSC 3, een team dat op papier toch niet zoveel sterker was dan wij. Daarna, in de 3^e ronde een afstraffing tegen Scheve Toren 1 met “een heldendaad” van Niels Veldhuizen, die nog een remise uit het vuur sleepte. Overigens was Scheve Toren verreweg het sterkste team en werd afgetekend kampioen. In de 4^e ronde moesten wij weer een fikse nederlaag slikken: 6-2 tegen Rijswijk 2. In de 5^e ronde was de cruciale wedstrijd tegen DSC 5, een team dat wij vorig seizoen versloegen, maar dat als “beste tweede” ook promoveerde naar de 1^e klasse. DSC 5 had zich ten opzichte van vorig seizoen wel wat versterkt, maar de 5½-2½ nederlaag was toch (weer) een teleurstelling. De 6^e ronde gaf weer hoop: tegen RHC/Arena 1 werd een verdienstelijk gelijkspel geboekt. Echter, omdat in deze ronde ook Botwinnik 2 (tegen DSC 5) gelijkspelde, moest er in de laatste ronde, tegen Botwinnik 2, gewonnen worden.

Na een bijzonder spannende wedstrijd werd inderdaad met 4½-3½ gewonnen en waren we behouden voor de 1^e klasse. Botwinnik 2 en Vogelwijk 2 waren gedegradeerd.

Botwinnik 2 diende een protest in: 2 van onze spelers in de laatste wedstrijd (John Tan en Maarten Wichhart) waren 4x ingevallen in een hoger team. De competitieleider van de HSB wees het protest af, maar Botwinnik schakelde de Commissie van Beroep in. Deze commissie bepaalde dat de zin “Het invallen in een KNSB-team voordat de HSB-competitie is begonnen blijft buiten beschouwing” alleen geldt voor reservespelers (spelers die niet in een team opgesteld staan) en dat Promotie 4 de wedstrijd tegen Botwinnik 2 met 5-3 verloren had.

Wat de persoonlijke resultaten van het team betreft: topscorer werd Niels Veldhuizen met de fraaie score van 4½ uit 6. Ook Jan Stoop scoorde goed: 3½ uit 6. De rest van het team bleef onder de 50%: Jan Busman 3 uit 7, Jeroen Snijdwint 2 uit 5, Gerhard Eggink 2 uit 7, Ruurd Kunnen en Ike Tjin A Lin 1½ uit 6 en Jan Veldhuizen ½ uit 5. Ook de invallers scoorden niet best: afgezien van de reglementaire resultaten van de laatste ronde: 2 uit 8. Volgende seizoen gaat Promotie 4 proberen gewoon weer kampioen te worden.

Jan Veldhuizen, teamleider

Promotie 5 lust alleen 2^e klasse-bier

P 5

Weer niet! Weer geen kampioen! Voor het eerst niet tot de laatste ronde meegestreden om de titel. Na de nipte nederlaag in de 1^e ronde tegen Botwinnik 3 is het kampioenschap nooit meer in zicht geweest. Haagse Toren 2 gaat naar de 1^e klasse, en wij blijven, zoals Hielke dat altijd mooi weet te verwoorden, nog een jaartje hangen in het drijfzand dat de 2^e klasse HSB heet. En net in dat jaar word je gevraagd een stukje over het afgelopen seizoen te schrijven.

Voor mijn gevoel spelen we al 100 jaar mee om de titel en hebben we een belabberd seizoen gedraaid. Na een kort onderzoek blijkt dit wel mee te vallen. Pas in de zomer van 2000 werd de basis gelegd van wat nu het legendarische bierteam is. Drie spelers die nu nog in ons team actief zijn (Dirk, Hielke en Maarten), maakten deel uit van dit team. Als invallers werden in dat jaar de inmiddels vaste krachten Hans en Jetse al gebruikt. De resultaten zijn dat jaar nog wat matig, maar als een jaar later de Minnema's worden toegevoegd aan de selectie begint de jarenlange strijd om promotie.

2004/2005	3 ^e plaats	9 (uit 12) matchpunten	29½ bordpunten (61%)
2003/2004	3 ^e plaats	9 (uit 14) matchpunten	31½ bordpunten (56%)
2002/2003	2 ^e plaats	11 (uit 14) matchpunten	32½ bordpunten (58%)
2001/2002	3 ^e plaats	10 (uit 14) matchpunten	32 bordpunten (57%)
2000/2001	5 ^e plaats	7 (uit 14) matchpunten	28½ bordpunten (51%)

Wat direct opvalt, is dat dit seizoen eigenlijk helemaal niet zo slecht was. Het hoogste percentage aan bordpunten ooit, en minder dan 3 matchpunten hebben we in een jaar nog nooit verspeeld. Dit jaar was eigenlijk beter dan het seizoen 2002/2003, waarin we het kampioenschap verspeelden aan Collectief met een half bordpunt verschil.

Er waren ook nog hoogtepunten. Voor het eerst in de geschiedenis van het bierteam is het een speler gelukt om het hele jaar op 100% te blijven. Hans heeft alle 6 zijn tegenstanders aan de zegekar gebonden. Hamilcar en Hielke draaiden ook een goed seizoen (beiden 4 uit 5). Maarten zat ook nog aan de positieve kant van de score (4 uit 6). Ook onze invallers verdienen een groot compliment. Jaap v.d.Berg, Jan van Lier, Frans Martens en Martin van Staden zorgden gezamenlijk voor een score van 4½ uit 6.

Helaas wisten de overige spelers dit jaar meer te overtuigen in de bar dan achter het bord. Natuurlijk is dit ook belangrijk. Zonder deze capaciteiten word je nooit een bierteam. Ik wil dan ook alle spelers bedanken voor de gezelligheid na de wedstrijden. Maar toch zou het fijn zijn als we eens een jaar met z'n allen lekker zouden scoren.

Want wie weet.... misschien dat het bier in de eerste klasse nog lekker smaakt!

Maarten Wichhart

Het zesde team heeft het afgelopen seizoen een zeer verdienstelijk resultaat behaald door in de versterkte 2^e klasse 5^e te worden. Wisten wij ons in het vorige seizoen ternauwernood met een half bordpunt verschil te handhaven, dit jaar zijn wij niet echt in de problemen geweest.

De eerste klap is een daalder waard: een oud gezegde. De eerste de beste wedstrijd werd tegen Promeheus-NSV 1 na een spannend gevecht met 4½–3½ gewonnen. Later bleek deze tegenstander kandidaat voor een degradatieplaats. In de tweede wedstrijd speelden wij tegen RSC-BP, een titelkandidaat in deze klasse. Lange tijd zag het er naar uit dat wij ook deze wedstrijden zouden winnen, maar uiteindelijk moesten wij met 4–4 genoeg nemen. De overige wedstrijden zijn in de lijn der verwachtingen verlopen, waarbij moet worden opgemerkt, dat de uitslagen van de wedstrijden tegen DD en Voorburg toch wat geflatteerd, gelet op de diverse tussenstanden op de borden, in ons nadeel zijn uitgevallen. Tegen Collectief Jan Timman lieten wij duidelijk het verschil zien tussen de uiteindelijke degradant en ons door de wedstrijd overtuigend in ons voordeel te beslissen: 6½–1½.

Nuttig lijkt mij om een analyse te maken, niet zo zeer over de persoonlijke resultaten, maar een analyse over de prestaties op bordniveau.

bord	ronde 1	ronde 2	ronde 3	ronde 4	ronde 5	ronde 6	ronde 7	aantal p	%
1	0	½	0	½	0	1	½	2 ½	36
2	1	0	0	0	½	1	0	2 ½	36
3	½	1	0	½	1	0	½	3 ½	50
4	1	1	½	0	1	½	½	4 ½	64
5	0	½	½	1	0	1	0	3	43
6	1	1	0	0	1	1	0	4	57
7	½	0	½	0	½	1	½	2 ½	36
8	½	0	1	0	0	1	1	3 ½	50
totaal	4 ½	4	2 ½	2	4	6 ½	3	26	47

Hieruit blijkt, dat wij op de middenborden 3 t/m 6 de beste resultaten behaalden. Met bord 1 en 2 hadden wij duidelijk veel moeite, temeer omdat wij de twee volle punten behaalden tegen de degradant in ronde 6, anders zou het percentage veel lager zijn uitgevallen, namelijk 21 %. In de tweede helft van de competitie herstelden de borden 7 en 8 zich opmerkelijk: de eerste 4 ronden 31 % score, in laatste drie ronden 67 %!

Ten slotte wil ik graag mijn complimenten geven aan alle teamspelers voor hun inzet in het afgelopen seizoen en de trouwheid van opkomst. Slechts vier afzeggingen geeft toch aan dat het team er staat. In die zin kunnen wij met vertrouwen het nieuwe seizoen tegemoet zien.

Martin van Staden

1 April

Het aantal lezers dat in de 1-april-grap uit het vorige nummer is getrapt bedraagt: **NUL !**

Wordt De Promoot dan toch niet gelezen ???

Of ... ???

Elke externe wedstrijd is natuurlijk uniek. Soms is het uniek omdat er zoveel van afhangt, andere keren is het uniek door dat wat zich op het bord afspeelt. En soms is het uniek doordat er naast de tafels zoveel gebeurt. Ik denk dan niet alleen aan spelers die drie kwartier te laat komen omdat ze de zaal niet konden vinden en vervolgens binnen 15 minuten de partij verloren opgeven, maar aan die dingen die je soms doen twijfelen of het schaken echt alleen over scherpe geesten gaat of dat er ook andere zaken bij spelen.

Op 24 januari had Promotie 7 zo'n wedstrijd die mij opviel tegen Lierse 2. Zoals iedereen weet is er binnen Promotie al veel te doen geweest over mobiele telefoons die afgaan, wedstrijdleiders die dit vooraf moeten melden enzovoorts. (Hoewel ik nu ook begrepen heb dat bij de interne competitie de mobiele telefoon wel mag afgaan, enfin). In dit geval was het door de wedstrijdleader netjes vooraf gemeld, dus iedereen zou dat vermalijde ding toch wel uitzetten zou je denken. Tot ongeveer na een half uur op het eerste bord het gejengel begon. Nee, niet bij Promotie maar bij de thuisclub. Hoewel de speler nog tegenstribbelde was de wedstrijdleiding onverbiddelijk en hadden we direct een punt toegewezen gekregen.

Niets bijzonders zou je zeggen, maar iedereen was kennelijk toch een beetje aangedaan. In een ongeveer gelijke stelling gaf mijn tegenstander (op bord 8) zijn dame plotseling weg. Hij had niet gezien dat het veld gedekt was door mijn dame. Na nog een paar verwoede pogingen om het tij te keren, was dat al snel weer een punt. Jammer genoeg gebeurde op twee andere borden precies het tegenovergestelde. Bij een teamgenoot wiens naam ik niet zal vermelden, werd een ruime voorsprong met slechts enkele zetten weggegeven, een gemakkelijke overwinning laten liggend. En dat terwijl Maarten van Zetten (als invaller) een remisestelling langzaam maar zeker in een gewonnen partij wist om te zetten, tegen iemand met een veel hogere score (ik zal maar niet gaan nadenken wat dat zegt over scores). Tenslotte had Jeroen de Roo nog het meest verrassende verschijnsel. Na een pauze nam de tegenstandster van bord 6 doodgemoederd achter bord 7 plaats, klaar om verder te spelen.

Pas toen Jeroen haar erop wees, merkte ze het op en verwisselde van bord.

Hoewel deze wedstrijd niet onze eindpositie zou 'bepalen', of sterke partijen op het bord bracht, is het toch een wedstrijd welke ik niet snel zal vergeten.

Peter Franken

1^e Jeugdteam: kampioen!

P 8

"Kan je nog een jaarverslag leveren over team 8?" vroeg Rob.

Hoewel het al op bladzijde 10 in het vorig clubblad staat, werd de vraag niet teruggetrokken.

Teamleider Richard vond dat genoeg en zijn bijdrage bleef beperkt tot een hoofdschudden.

Dus ben ik maar weer plaatsvervangend teamlijder; deze keer inderdaad met lange ij.

Een bijzonder seizoen met een bijzonder team.

Met een half bordpunt meer dan Pomar-2 zijn wij kampioen geworden.

Meest Waardevolle Speler is de maker van dat alles-beslissende halve punt, maar wie is dat?

- Richard : won al zijn zes partijen
- Pieter : claimde (en kreeg!) in mindere stelling een punt toen de jaszak van zijn tegenstander geluid maakte
- Niels : zijn halfje in de 4^e ronde had tevens de waarde van een matchpunt
- Maarten : goede score van 4½ uit 5 (tpr 1937)
- Marco : onze remise-koning
- Erwin : vier keer te laat (1x vergeten, 3x 'gewoon' te laat) maar won wel alle keren
- Michael : prachtige score van 1½ uit 2 wedstrijden aan bord 5

Aan de andere kant ligt het niet aan

- John : kreeg het voor elkaar om in de 3^e klasse HSB tegen een nul aan te lopen
- Erwin : verscheen tweemaal op tijd en verloor beide keren
- Michael : verloor viermaal aan bord 8

Het blijft waren de spelers met Pieter toen hij in de laatste ronde het beslissende punt scoorde.

Hielke heeft het al haarfijn uitgezocht: Promotie 8 heeft slechts tweemaal een invaller nodig gehad, daarmee alle andere teams achter zich latend, inclusief onze KNSB-teams (9 invallers, foei!).

Hoewel we het er liever niet over hebben, zijn er diepe dieptepunten in het seizoen:

- de kansloze nederlaag van 1856 in de derde klasse onderbond.

- ongelooflijk pak slaag in de voorlaatste ronde. Met 1½ - 6½ maar liefst. Dag bordpunten, dag matchpunten, dag eerste plaats, dag kampioenschap, dag promotie. Het was muisstil op de terugreis. Honselersdijk ligt een eeuwigheid rijden van Zoetermeer.

Hoogtepunten zijn er gelukkig in ruime mate. Hier zijn er een paar:

- De eerste wedstrijd werd met 4½-3½ gewonnen. Pffeww, wat een mazzel !
- De tweede wedstrijd werd ook gewonnen. Hoe'st mogelijk!
- Ook winst in de derde wedstrijd. Opluchting, degraderen wordt steeds moeilijker.
- Verbazing na de winst in de vierde wedstrijd. Heee, we staan bovenaan, hoe kan dat nou?!
- Opwindend in de laatste wedstrijd 1-0 2-0 3-0 4-0 5-0 6-0 ... nog 1 punt nodig... yessss 7-0
- Kampioen!!! Helaas schitterden TV-West, journalisten en fotografen door afwezigheid. We hebben ons eigen feestje georganiseerd. Onze dank voor de gastvrijheid van de familie McDonalds.

Een hoogtepunt was ook de uitermate gezellige avond bij Haagse Toren.

Mildo was meegegaan en analyseerde de partijen van spelers die al klaar waren.

Onder het genot van een bij de LIDL gekochte familiepak chips werd aandachtig geluisterd naar de tips&tricks van Mildo.

U begrijpt dat onderweg in het traject chipszak – mondopening wat chips verloren ging en dat vond de opletende barman niet zo'n goed idee. En bij nader inzien had hij gelijk. Toen wij de vloer nader inspecteerden, bleek de grond inderdaad niet kruimelvrij te zijn (beter chips morsen dan stukken..., *redactie*).

John Tan

2^e Jeugdteam: gezellig en leerzaam

P 9

Het team bestaande uit de jeugdspelers Frank Kaptein, Pike Krabbendam, Bryan Soman, Wesley Swart, Danielle Verzijden, Rick Westerman, Robin Westerman en Fabian Hoek, aangevuld met onze steun en toeverlaat Jan van der Ploeg was er onder leiding van Herman Verzijden helemaal klaar voor. Helaas ging de 1^e wedstrijd in oktober 2004 tegen DSC-10 niet door, omdat DSC zich uit de competitie had teruggetrokken.

Op 12 november 2004 was het wel raak en speelden we een mooie uitwedstrijd tegen Rijswijk. Frank zorgde voor de eerste opsteker. Reeds na 6 minuten bedenktijd wist hij zijn tegenstander (die door even niet op te letten zijn dame verloor) tot opgeven te dwingen. We stonden al met 1-0 voor ! Dat beloofde veel voor de rest van de wedstrijd. Helaas kreeg de goede start geen vervolg en werd het naarmate de avond vorderde steeds duidelijker dat we met een moeilijke tegenstander te maken hadden. Wellicht was er iets met het weer, of hadden we iets verkeerd gegeten, want bijna alle Promotie-spelers waren al vroeg in de wedstrijd hun dame kwijt. En dan wordt het wel erg moeilijk.....

Mark moest als eerste zijn partij gewonnen geven, daarna volgden al snel Wesley en Danielle. Ook Rick, die tegen het enige meisje van de tegenpartij speelde, kon helaas geen winst afdwingen. We stonden nu 4-1 achter. Toen ging bij de tegenstander van Bryan de mobiele telefoon. Bryan vond het echter niet sportief om de partij te claimen, en wilde die gewoon uitspelen. Het ging lange tijd gelijk op en het zag er even naar uit dat Bryan de winst kon binnenhalen. Helaas werd hij door zijn tegenstander helemaal in het nauw gedreven en moest daardoor toch verlies accepteren. Met de stand van 5-1 waren de matchpunten al verloren, maar toch wilden Pike en Fabian van geen opgeven weten. Helaas verloor ook Pike zijn partij. Fabian hield er lange tijd de spanning in door bijna zijn volledige 1,30 uur bedenktijd te gebruiken, maar ook dat kon hem niet aan de overwinning helpen. De eindstand was hierdoor 7-1. Jammer van het verlies, maar het was wel een gezellige avond en daar gaat het toch ook wel een beetje om.

Op vrijdag 3 december 2004 speelden we een thuiswedstrijd tegen WSC-9. Na de teleurstellende eerste wedstrijd lieten de spelers nu zien dat ze wel degelijk goed kunnen schaken. Frank had het makkelijk omdat zijn tegenstander niet kwam opdagen waardoor hij zijn partij reglementair won. Robin, Rick, Danielle, Bryan

en Fabian lieten zich van hun beste kant zien en wonnen hun partij. Jammer dat meester Jan en invaller Machiel (nog bedankt!) niet tot winst konden komen. Al met al een mooie 6-2 overwinning!

De 3^e wedstrijd tegen WSC-7 op 18 januari 2005 werd na hevige strijd met $2\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ verloren. Winst was er voor Bryan Soman en Pike Krabbendam, remise voor Robin Westerman. Helaas konden Robin en Gerard Westerman, Michael Verzijden, Fabian Hoek en Frank Kaptein hun tegenstander niet verrassen en moesten met verlies genoeg nemen.

Op 18 februari 2005 speelden we de 4^e wedstrijd tegen een team van Bobby Fischer uit Wassenaar. Helaas konden Frank Kaptein en Robin Westerman niet meedoen. Zij werden goed vervangen door Machiel Pronk en Arjo Zare, maar beiden konden hun partij niet in winst omzetten. Bij Danielle Verzijden en Rick Westerman gingen de partijen lange tijd gelijk op, maar uiteindelijk moesten zij in hun tegenstander toch hun meerdere erkennen. Dat was ook het geval bij Pike Krabbendam, die éven niet goed oplette en daardoor zijn dame kwijt raakte. Voor zijn tegenstander was het toen een 'makkie' om de partij te winnen. Wel werd er gewonnen door Wesley Swart, Bryan Soman en Fabian Hoek (heel mooi in 16 zetten!). Eindstand dus 3-5.

Op 24 maart 2005 werd de 5e en alweer laatste wedstrijd gespeeld. Deze keer tegen stadsgenoot Botwinnik. Uit de competitiestand tot dan toe bleek dat Botwinnik een gelijk aantal matchpunten had als wij. Een gelijkwaardig team? Wie zou de sterkte zijn? Helaas konden we de hooggespannen verwachtingen niet waarmaken. Alleen Pike wist te winnen en Rick en Fabian speelden remise. De einduitslag van 2-6 leverde dus helaas geen matchpunten op.

Aan het eind van de competitie kon de balans worden opgemaakt. De persoonlijke scores waren: Frank 2 uit 4, Pike 2 uit 4, Bryan 3 uit 5, Wesley 1 uit 2, Daniëlle 1 uit 5, Rick $1\frac{1}{2}$ uit 5, Robin $1\frac{1}{2}$ uit 3, Fabian $2\frac{1}{2}$ uit 5 en Jan 0 uit 1. De score van de invallers was Mark 0 uit 1, Machiel 0 uit 3, Gerard 0 uit 1 en Arjo 0 uit 1.

In de eindstand bleek dat we met $14\frac{1}{2}$ bordpunten slechts 2 matchpunten hadden kunnen veroveren en daardoor gedeeld 5e/6e zijn geworden. Natuurlijk jammer dat we geen kampioen zijn geworden, maar het waren hele gezellige en leerzame wedstrijden!

Herman Verzijden

Citaat van de maand

"Dit was geen partij uit één stuk, maar wel uit 3 stukken!"

[Bernard Bannink, tijdens analyse]

NB (herhaling): waarom zijn die citaten zo vaak van Bernard?

XLIX Schaken met de Computer

Mijn eigen eerste contact met het computerschaak vond plaats in het midden van de jaren zeventig, toen ik al mijn verstandskiezen nog had. Op de Utrechtse Sterrenwacht zaten een clubgenoot van BSG en ik achter de PDP-11 te schaken met een programma dat via ponsband geladen moest worden. Het machien produceerde geratel en afschuwelijk slechte zetten en deed er nog lang over ook. Ik had het gevoel een freak te zijn. Toen nog wel.

Mijn tweede contact vond plaats op het Parijse vliegveld Orly. Wachtend op het vertrek zag ik in een van de taxfree shops een schaakcomputer met blinkerende lichtjes. De prijs was 2800 Franse francs, zo'n kleine 1000 toenmalige guldens, en toen ik een proefpartijtje speelde mocht ik van het beest niet lang rokeren in een stelling waarin dat volgens de FIDE-regels wel had gemogen.

Het was een spannende tijd, want de schaakwereld en de wereld van de Kunstmatige Intelligentie vroegen zich af hoe ver de computers zouden komen. In 1983 promoveerde van den Herik in Delft op een proefschrift dat over computerschaak, schaakwereld en kunstmatige intelligentie handelde¹. In dat buitengewoon kloeki werkstuk liet van den Herik experts aan het woord. Worden schaakcomputers (toen sprak men nog van schaakcomputers, niet van softwarepakketten) zo sterk als meesterschakers? De schaakgrootmeesters hadden niet de indruk veel te vrezen te hebben, maar de programmeurs spraken deels andere taal. Een aardig voorbeeld was de door van den Herik opgetekende uitspraak van Donner: "Als ik nu zeg, dat dat nog 2000 jaar zal duren, zeg ik dus tevens dat dat in principe wel moet kunnen". We zijn ruim twintig jaar verder en ik hoef natuurlijk niemand te vertellen hoe de vlag erbij hangt. Het is snel gegaan, *retensnel* mag ik wel zeggen. Ook de commerciële ontwikkeling. Schaakprogramma's worden verhandeld, gejat, en vooral gebruikt. Sommige spelers laten zich met enige regelmaat in vijfminuten partijtjes door de elektronische beestjes afslachten, andere gebruiken de programma's bij de voorbereiding op concrete tegenstanders en weer andere spelers gooien hun eigen partijen door de analysemolens, met bijna altijd een ontvutcherend of zelfs deprimerend resultaat.

Er is echter een voor de hand liggende toepassing waarover ik tot op heden zelden iemand heb gehoord. Je kunt niet alleen vluggeren tegen de Fritzen en Rebellen van deze wereld, maar je kunt ook een *serieuze* partij tegen deze programma's spelen. Mijn indruk is dat dit maar heel weinig gebeurt. En waarom eigenlijk? Als je tijd en energie genoeg hebt, kun je het opnemen tegen een tegenstander die nou eens niet aan het blunderen slaat, die nou eens niet de opening verkracht en die toch allerminst onfeilbaar is. De partij kan daarom heel spannend zijn: het staat niet bij voorbaat vast dat je met boter en suiker wordt ingemaakt, zoals meestal het geval is in een vluggertje.

Wanneer je een opening wilt inoefenen, dus met het daaruit resulterende speltype, is dit toch een machtig mooie toepassing? Bovendien kun je de condities helemaal zelf kiezen. Je kunt spelen onder condities die gelijk zijn aan die tijdens een officiële partij. Maar je kunt er ook voor kiezen om te kijken waar het programma tijdens de partij aan rekt en kritisch nagaan of je niet met wat beters kunt komen. Vooral als je voor jezelf hebt uitgemaakt dat je van de partij wilt leren, is dit een alleszins bevredigende optie. Het is in elk geval veel leerzamer dan alleen maar in het openingsboek bladeren en kijken wat de score met deze of gene variant is bij de grootmeesters. Immers, een partij bestaat uit meer dan de opening alleen...

De nu volgende partij werd gespeeld onder de laatstgenoemde conditie. Er werd gespeeld in een tempo van 40 zetten per uur per persoon op een Pentium II, 120 Mhz kloksnelheid, die in mijn toenmalige computer zat. "Oud beestje hoor, die computer van jou. Nog uit de tijd van de dinootjes, hè?" zegt een bol jongmens die met een pils in de hand aan de bar hangt. Toegegeven, het gaat om computertechnologie van tien jaar geleden, maar in een slordige tien seconden evalueerde het programma ook toen toch al meer stellingen dan jij in je hele leven zult aanschouwen, arrogante zuipschuit!

MN – Rebel Decade, Zoetermeer 1996

Russisch

¹ H.J. van den Herik, 1983, Computerschaak, schaakwereld en kunstmatige intelligentie, Academic Service

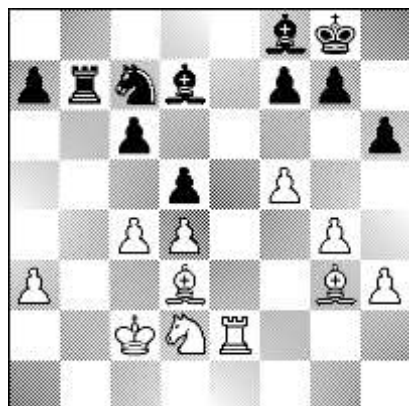
1 e4, e5 2 Pf3, Pf6 3 Pe5x, d6 4 Pf3, Pe4x 5 De2, De7 6 d3, Pf6 7 Lg5, De2x 8 Le2x, Le7 9 Pc3, c6 10 0-0-0, Pa6 11 The1, Pc7

Ik hoop niet dat U nu al bent afgehaakt omdat de dames van het bord zijn en het Russisch te tam voor U is. Ik weet dat er hakers op deze club zijn die zo (kortzichtig) zouden kunnen reageren. Volgens Fritz 7 is dit allemaal nog theorie. Nu komt er een “nieuwe” zet, die mij volstrekt voor de hand leek te liggen.

12 d4, Le6 13 h3, 0-0 14 Ld3, h6 15 Lh4, Tae8 16 Lg3, Pcd5 17 Pd5x, Pd5x 18 c3, Pf6 19 Kc2, b5 20 Te2, b4!?

Ik kan niet zeggen dat dit een zet was waar ik heel serieus mee had gerekend. Als ik Fritz7 op mijn huidige computer een half uur laat stampen komt deze zet nog steeds niet in de top-10 van te spelen zetten. Ik besluit me nergens op in te laten. Ik trek mijn eigen plan.

21 Tde1, bc3x 22 bc3x, Pd5 23 Pd2, Td8 24 f4, Tfe8 25 a3, Lf8 26 c4, Pc7 27 Lh4, Tb8 28 g4, Ld7 29 f5, Te2x 30 Te2x, d5 31 Lg3, Tb7

32 c5!?

Ons brave, ietwat dogmatische clublid Broekman zal U vertellen dat dit een vreselijke zet is. U zet een pion op de kleur van de zwartveldige loper en een zet later moet U de andere loper ruilen tegen een paard. Welnu, het schaakspel is complexer dan het breintje van onze Willem. De tekstzet is de beste in de stelling, ook volgens Fritz7. De grap is 1) dat Wit meer ruimte krijgt, waar hij later gebruik van kan maken en 2) dat hij de zwartveldige loper van zijn tegenstander inperkt in diens mogelijkheden. Dat is de keerzijde van het verhaal van de “pionnen op de verkeerde kleur”.

32..., Pb5 33 Lb5x, Tb5x 34 Kc3, Ta5 35 Pb1, Tb5, 36 Tb2?!

Volgens Fritz7 is 36 Te1 beter en ik geloof hem. Immers, met deze zet kan de zwarte loper echt helemaal niets en Wit kan ondertussen zijn paard op actievere velden brengen. Maar de stelling is moeilijk en over enkele zetten gaat Rebel zich op zijn beurt verslikken.

36..., Tb2x 37 Kb2x, g6

Nu had Zwart met 37...h5 gelijkspel kunnen krijgen. Ik zag in deze stelling iets dat de flink rekenende Rebel totaal ontging. Het gaf mij een behoorlijk goed gevoel...

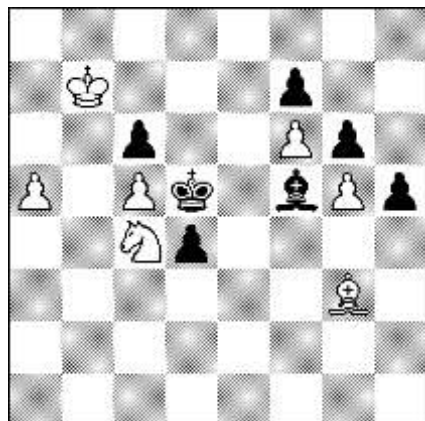
38 f6!, h5 39 g5!, Lh3x 40 Lb8, a6

Het duurt even, maar dan ziet ook Fritz7 dat Wit retengoed staat. Retengoed.

41 Lg3, Lg4 42 Kb3, Le2 43 Kb4, Ld3, 44 Pc3, Lb4 45 Ka5, Lc5x

Als ik nu tegenover Toxopeus had gezeten, had ik vast en zeker luide gebruld dat het kwaad kersen eten is met KNSB-spelers. Deemoedig had de verbouwereerde Tox aan zijn Mefistobaardje geplukt, was rood aangelopen en had iets gemompeld over wat hij nu weer gemist had. Helaas is Rebel ongevoelig voor mijn snerpande opmerkingen en ik heb mij na deze zet dus ook niets laten ontvallen over het eten van kersen en zo.

46 dc5x, Kf8 47 Kb6, d4 48 Pe4, Ld5 49 Pd2, Ke8 50 Ka6x, Kd7 51 Kb7, Le6 52 a4, Lf5 53 Pc4, Ke6 54 a5, Kd5 en Rebel gaf gelijkertijd op. De a-pion schrijdt verwoestend voorwaarts. **(1-0)**

Toch is er nog een aspect waar ik niet over gesproken heb. Een schaakpartij bevat bij gelegenheid ook nog wel eens een eindspel. Zonder extra hulpmiddelen is het eindspel in veel schaakprogrammatuur een opvallend zwakke plek. Dat kun je goed zien als je kijkt naar de waardering van theoretische stellingen waarvan eenduidig vaststaat hoe ze beoordeeld moeten worden. Dat is soms lachen. Maar als de geëigende databases aan het programma worden gehangen is dat probleem voor een belangrijk deel opgelost.

Kortom, een serieuze partij spelen tegen hoogwaardige programma's is iets waar je weldegelijk iets aan kunt hebben. Of bent U soms alleen bereid echt moeite te doen als er een met bloed en zuurstof gevoede processor tegenover U zit?

□

Onlangs kwam ik in Chess Database een oude partij van mezelf tegen. Het was mijn winstpartij tegen Theo van Scheltinga uit de KNSB-competitie van 1969. Ik was die partij helemaal vergeten, en als hij niet in Chess Database had gestaan, had ik er ook nooit meer aan gedacht. Van Scheltinga was Internationaal Meester, iets dat toen veel meer voorstelde dan tegenwoordig, en een van de sterkste schakers van Nederland. Je had Euwe natuurlijk, en Donner en een generatie jonge spelers van wie Ree de sterkste was. Er kwam een nieuwe lichting aan onder aanvoering van Jan Timman. Van Scheltinga behoorde tot het groepje meesters van kort na de Tweede Wereldoorlog. Ze werden wel de vier musketiers genoemd: Prins, Van Scheltinga, Cortlever en Kramer.

Tegen die geweldenaar mocht ik, aanstormend talent, dus spelen. Ik weet het niet meer zeker, mijn geheugen laat me op dit punt in de steek, maar de manier waarop ik Theo van het bord heb geveegd, heeft vast en zeker veel bewondering gewekt. Helaas brengt het toenmalige KNSB-blad Schakend Nederland mij niet verder. Van de lovende woorden die er moeten zijn geschreven, kan ik er niet een terugvinden. Zag men in mij een toekomstige Meester? Grootmeester misschien? Ik had wel ambitie. Zijn er clubs geweest die mij graag wilden hebben? Trouwens: voor welke club speelde ik eigenlijk? Misschien zijn er nog ooggetuigen. Maar het is alweer 36 jaar geleden en Euwe, Donner, Prins, Cortlever, Kramer en Van Scheltinga zelf zijn allemaal al dood. Wie kan ik er naar vragen?

Naar het schijnt woont er in Rotterdam een ver familielid van mij dat ook in de hoofdklasse KNSB heeft gespeeld. Voor Charlois, de club die in het seizoen 1968-69 kampioen van Nederland werd. Hij moet al in de zeventig zijn, misschien nog ouder. Die moet ik er maar eens naar vragen. Die weet er vast meer van.

Van Scheltinga, Th. D. - Kunnen, Ruurd
1969, NED - chT

**1. d4, Pf6; 2. Pf3, g6; 3. c4, Lg7; 4. g3, 0-0;
5. Lg2, d6; 6. Pc3, Pbd7; 7. 0-0, e5**

Koningsindisch, een opening die ik met zwart vrijwel nooit speel. Wit kiest nu een minder gebruikelijke voortzetting. Hij onderschat zwart blijkbaar. De hoofdvariant gaat verder met 8. e4.

**8. Dc2, c6; 9. b3, Dc7; 10. Td1, Te8;
11. de5x, de5x**

Zwart houdt liever de paarden op het bord, hoewel 11 ... Pe5x 12. Pe5x de5x hem gemakkelijker spel had gegeven. Jeugdige Sturm und Drang.

**12. Pg5, Pf8; 13. La3, Lf5; 14. e4, Lg4;
15. f3, Ld7; 16. Ld6, Dc8; 17. f4**

De Meester dacht waarschijnlijk dat hij vlot zou winnen. Niets was minder waar!

**17. ... h6; 18. Pf3, ef4x; 19. gf4x, Lh3;
20. Tac1, Lg2x; 21. Dg2x**

Wit offert een pion voor vage aanvalskansen. Ook 21. Kg2x Dg4+ 22. Kf2 Pe6 had zwart wel willen spelen.

**21. ... Pe4x; 22. Pe4x, Te4x; 23. Pe5, Df5;
24. Tf1, Pe6; 25. Pg4**

Wit beseft dat hij niets heeft bereikt en gooit er nog een pion tegenaan. Het mag niet meer baten.

**25. ... Pf4x; 26. Lf4x, Tf4x; 27. Tf4x, Df4x;
28. Tf1, Dd4+; 29. Kh1, Te8; 30. h3, h5;
31. Pf2, Te2; 32. Df3, Dd2**

Wit gaf het op. Er dreigt Ld4 en als het paard wijkt komt Th2 mat. De aanval op f7 is kansloos, bijvoorbeeld 33. Pg4 hg4x 34. Df7x Kh7 35. Dc7 Dd3 en wit gaat mat. Na 33. Kf1 kan zwart nog een pion op a2 winnen of zijn stelling verder versterken met Ld4.

www.chessbase.com

[lees ook het volgende artikel ...]

[lees ook het vorige artikel ...]

Het leuke van een zwaar betaalde baan als redacteur van ons huisblad is, dat je net even iets eerder dan de rest weet wat er komen gaat. Dat geeft je in principe de kans om snel te reageren en in te grijpen. Om de schrijvers met de zweep in het gareel te houden. Van die mogelijkheid heb ik eigenlijk zelden gebruik gemaakt. Maar nu moet het. Thans moet ik ingrijpen. Jahahaha, een redacteur kent zijn plicht!

Eind mei stuurde mederedacteur Rob de Vries mij een stukje op van Ruurd, onze voorzitter, die iets ingeleverd had voor het clubblad. Altijd leuk. Ik las het stukje tussen mijn oogharen door en dacht aan een komische act van de voorzitter. Lichte kost voor de zomervakantie.

Ruurd die niet weet waar hij speelt en die de ambitie heeft om grootmeester te worden. Kan. Ik overweeg ook regelmatig om me als fotomodel te laten inschrijven bij de toko van Karl Lagerfeld. Moet ook kunnen.

Winstpartij tegen Theo van Scheltinga. In de KNSB-competitie. Gôh, Ruurd was die partij nou helemaal vergeten. Nooit meer aan gedacht. Tuurlijk Ruurd, tuurlijk. Ja, olijke snaak, die Ruurd. Of zijn dit late bijwerkingen van de verdoving tijdens zijn operatie van onlangs?

Men heeft mij van bevoegde zijde meegedeeld dat de bijwerkingen gruwelijk kunnen zijn. Zeker bij oudjes als Ruurd. Leuk stukje wel. Pittig partijtje erbij. Maar Ruurd heeft abusievelijk de namen omgewisseld. Hoe dan ook, leuk dat Ruurd ook eens heeft mogen spelen tegen iemand die vele honderden Elo-punten boven hem bivakkeerde. Die namen. Eventjes rechtzetten toch maar? Effies in mijn grote elektronische partijenverzameling kijken. Opstarten. Zo. Zoeken op “Van Scheltinga”, ergens tussen 1967 en 1971. Pak ‘m beet. Een reeks partijen rolt over mijn scherm. Van Scheltinga Kunnen R. 0-1 1969. “Wat zien ik? Stof!” hoor ik Albert Mol in een ietwat oubollige film van de vroege jaren zeventig zeggen. Wat moet die nicht nou weer? Kalm, Nepveu, kop d’r bij! Niet gaan freaken, ja! Je computerbril is misschien toch niet helemaal goed. Nou niet direct op tilt slaan. Maar na grondig testen en keuren van de computerbril -TNO is tenslotte mijn werkgever – blijkt dat er niets mis mee is. Nogmaals start ik de database op. Met bevende handen typ ik de namen en jaartallen in. Van Scheltinga Kunnen R. 0-1 1969.

Die nacht slaap ik slecht. Ik droom dat ik op een driewielertje zit met een bordpapieren lansje. Ik val een metershoge houten klomp aan waar een draaimolentje op gemonteerd zit. De klomp breekt zonder dat ik daar heel veel voor hoeft te doen. “Daarom draag jij nou geen klompen” hoor ik een aangebrande heks op een bezemsteel gieren. Ik word wakker. En ik realiseer me dat ik nog nooit klompen heb gedragen. En dat ga ik niet veranderen. Bij mij breken ze iets te vaak...

Pat

Hij wist niet wat hij zonder sigaretten
Of wat hij zonder schaken moest beginnen
Hij schaakte om de zinnen te verzetten
En rookte om de zetten te verzinnen

Kees Torn

[uit een scheurkalender ; gaat over Max ?]

De avond voor de volgende ronde had ik zoals ik gewoon was even ingelogd op het Internet om te kijken hoe Bannink en Noordhoek het er op het eiland Man vanaf gebracht hadden. Een blik op de indeling van volgende ronde, zie de tabel, was voldoende om mij ervan te overtuigen dat er iets vreemds aan de hand was. De dag erop heb ik deze indeling aan verschillende personen laten zien en hen de vraag gesteld: "Wat klopt hier niet?". Na enige uren bereikten ze dezelfde conclusie als ik. Wat had die verdwaalde schaker met de naam Bernard Bannink achter bord negen te zoeken? Was zijn tegenstander Zhang Zhong niet de nummer vier van de volksrepubliek China? Was hij ook niet de man die in 2003 met grote overmacht de B-groep van het Corus toernooi in Wijk aan Zee gewonnen had? Wat had die Bannink met zijn belachelijk lage Elo rating van 2280 te zoeken tussen grootmeesters als Nakamura, Volkov, Milov, Smirin, Moiseenko, Kotronias, Zhong en Agrest die met hun ratings van 2600+ tot de top 150 van de wereld behoren?

Bord	Wit	Zwart
1	NAKAMURA, Hikaru 2601 (5)	CHANDLER, Murray 2531 (5)
2	KORCHNOI, Viktor 2568 (5)	BAKLAN, Vladimir 2595 (4½)
3	VOLKOV, Sergey 2625 (4½)	GHAEM MAGHAMI, Eh 2552 (4½)
4	CONQUEST, Stuart 2488 (4½)	PAVLOVIC, Milos 2498 (4½)
5	KIRIAKOV, Petr 2555 (4)	MILOV, Vadim 2683 (4)
6	SMIRIN, Ilya 2671 (4)	HANDKE, Florian 2461 (4)
7	MOISEENKO, Alexan 2640 (4)	MCNAB, Colin 2427 (4)
8	WELLS, Peter 2494 (4)	KOTRONIAS, Vassil 2608 (4)
9	ZHONG, Zhang 2603 (4)	BANNINK, Bernard 2280 (4)
10	SPRENGER, Jan Mic 2477 (4)	AGREST, Evgenij 2602 (4)

Tabel 1: Ronde 7, 13th Monarch Assurance Isle of Man International, Port Erin IOM, 1 Oktober 2004

Langzaam maar zeker begon het me te dagen. Nu ik er wat langer over nadacht drong het tot me door dat ik in geen enkel serieus schaakblad of krant iets over een Isle of Man toernooi gelezen had. Ook de combinatie van Bannink en Noordhoek deed het ergste vrezen. Waarom stonden er geen namen van onkreukbare Zoetermeerse schakers zoals Broekman of Eggink op de deelnemerslijst? Ik was er intussen vrijwel zeker van dat er na Strumica 1995 wederom sprake moest zijn van een spooktoernooi. Zo'n spooktoernooi is de ergste vorm van geschiedvervalsing die er is en nu was ik er bijna zelf ingetuind. Bannink die op hetzelfde niveau mee zou spelen als Viktor "de verschrikkelijke" Korchnoi? Hoe konden hij en Noordhoek het bedenken? Wat Bannink er al niet voor over had om Fide Meester te worden. Het was te gek voor woorden. Hoe zouden wij ons als schakers uit Zoetermeer ooit nog ergens op de wereld met enig fatsoen op een schaaktoernooi kunnen vertonen? Eeuwige hoon zou ons lot zijn.

Gelukkig voor ons heeft Zhang Zhong de volgende dag alles rechtgezet. In een korte partij wees hij Bannink onverbiddelijk terug en toonde en passant aan dat er geen sprake was van een spooktoernooi.

Zhang Zhong (2603) - Bannink, B (2280) Monarch Assurance Isle of Man, 01-10-2004.

1.e4 c5 2.Pf3 e6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 a6 5.Pc3 b5 6.Ld3 Db6 7.Pf3 Dc7 8.0-0 Lb7 9.Te1 d6 10.a4 b4 11.Pa2 a5 12.c3 Pc6 13.Lb5 bxc3 14.Pxc3 Le7 15.Pd5 exd5 16.exd5 Kf8 17.dxc6 Lxc6 18.Pd4 Lb7 19.Lf4 Td8 20.Tc1 Db8 21.Pf5 h6 22.Dd4 Th7 23.Pxe7 Pxe7 24.Txe7 1-0

De dag erop bleek ook IM Simon Williams (2427), een aanstormend Brits talent, te sterk voor Bernard.

Bannink, B (2280) - Williams, S (2427) Monarch Assurance Isle of Man, 02.10.2004.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pd2 Le7 4.e5 Ph6 5.Pdf3 c5 6.dxc5 Lxc5 7.Lxh6 gxh6 8.Dd2 Pc6 9.a3 Lf8 10.Lb5 Lg7 11.Pe2 f6 12.Pfd4 0-0 13.Lxc6 bxc6 14.exf6 Dxf6 15.0-0 e5 16.Pb3 Dg6 17.Pc5 h5 18.c3 h4 19.Kh1 h3 20.gxh3 Dh5 21.f4 Lxh3 22.Tf2 Lg4 23.Pg3 Dh3 24.Pd3 e4 25.Pe1 Tf6 26.De3 Taf8 27.f5 Lxf5 28.Pg2 Lg4 29.Txf6 Txf6 30.Dxa7 Lf3 31.Tgl Dxc3 32.Da8+ Lf8 33.Da6 Th6 0-1

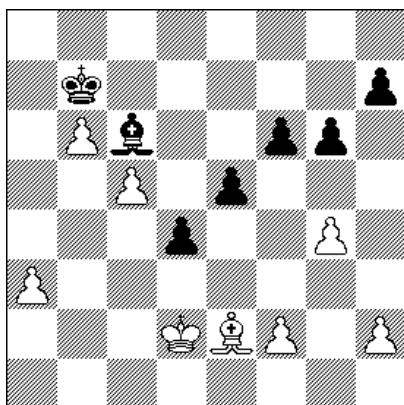
In de laatste ronde rechtte Bannink nog een keer zijn rug en won van Hutchinson (2176). Dit punt tilde zijn ELO rating over de magische drempel van 2300 ELO heen waardoor hij het recht op het voeren van de Fide Meester titel verwierf. Nog 100 punten erbij en de Internationale Meester titel is ook binnen. Dat moet kunnen lijkt me.

De objectloze wereld

In 1915 exposeerde Kazimir Malevich in Sint-Petersburg 39 non-figuratieve werken op de tentoonstelling 0,10. Deze expositie sloeg in als een bom. Alle overbodige elementen had hij uit zijn schilderijen verwijderd. In zijn meest extreme vorm blijft er bij Malevich uiteindelijk een wit of zwart vierkant op witte achtergrond over.

Schakers weten dat pas in het eindspel, als alle overbodige elementen van het bord verwijderd zijn, de eigenschappen van de zes schaakstukken optimaal tot hun recht komen. Zou het kunnen dat Malevich in zijn vrije tijd schaakte?

In december 1985 speelde Promotie in Den Haag een wedstrijd tegen DD. Na het afbreken stond de volgende stelling op het bord.

J.W. Meijer – mr. W.G. Belinfante, (Promotie – DD, Den Haag, 1985).

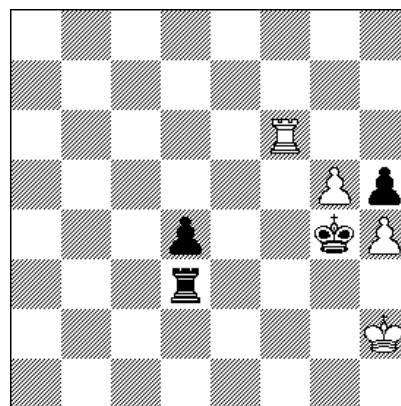
Op de clubavond, die voorafging aan de uitspeelavond, stelde Bernard Bannink **41.Lc4 f5 42.gxf5 gxf5 43.Le6 Le4 44.f3** voor. Wit blijkt dan op zijn tellen te moeten passen. **44...Lxf3 45.Lxf5 e4 46.Lxh7** Ligt voor de hand maar 46.Ld7 is geboden. **46...e3 47.Kd3 Kc6** Even heb ik gedacht dat zes vrijpionnen een record zou kunnen zijn. Dat bleek niet het geval. Tim Krabbé kent dit record aan Smyslov en Botwinnik toe die in 1941 in Moskou negen vrijpionnen op het bord hadden staan. **48.h4 Kxc5 49.h5 Kxb6 50.h6 Ld5 51.Lf5? Lc4 52.Kc2 Lg8 53.h7 Lxh7 54.Lxh7 e2 55.Kd2 Kb5 56.Lc2 d3!** met remise.

Wat dan wel? Mijn plan was **41.Lc4 f5 42.f5 gxf5 43.gxf5 43.Le6 Le4 44.Ld7 f4 45.Lb5 Lf5 46.a4 e4 47.a5 e3 48.fxe3 fxe3 49.Ke2** te spelen. De zwarte koning kan de drie witte vrijpionnen niet alleen afstoppen.

Hans Meijer

Belinfante speelde **41...h6 42.Le6 Le4 43.Ld7 f5 44.gxf5 gxf5 45.a4 f4 46.Lb5 Lg2 47.a5 e4 48.c6 Ka8 49.c7 e3 50.fxe3 fxe3 51.Ke2** 1-0.

Bij toreneindspelen blijkt het te lonen om van onverwachte mogelijkheden gebruik te maken. Een voorbeeld uit de interne competitie. Bernard Bannink had in onderstaande stelling **41...Kg4** afgegeven. Hij liet mij zien dat deze actieve zet van twijfelachtige waarde was.

M. Nepveu – B. Bannink (Promotie intern, Zoetermeer, 1988)

42.g6! Kxh4 Of **42...Th3 43.Kg2 43.Tg3 Kf2 44.Kxh4 Tf4 45.Kh3 Tf3 46.h4 g7 47.Kh2 Txg3 48.hxg3 Kf3 49.g2 g8D 50.g1D Dh7# 43.Tf4 Kg5 44.g7 Kxf4 45.g8D** Wat nu? Een totaal andere stelling is op het bord verschenen. Hoe moet zwart zich verdedigen? Hieronder mijn oorspronkelijke beschouwing aangevuld met tussen haakjes het aantal zetten tot mat volgens de six-men-endgame database op shredderchess.com.

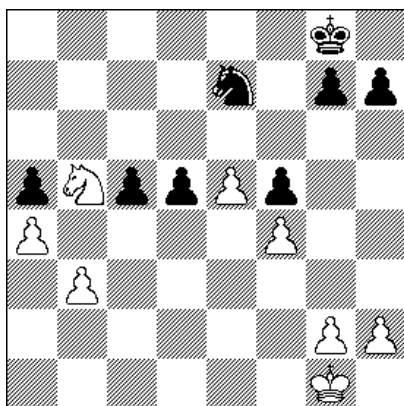
Variant a) **45...Te3** (verloren -45) **46.Df7** (gewonnen +45) **Ke4** (-41) **47.Dxh5** (+41) **Kd3** (-36) **48.Kc5** (+39) **Te2** (-35) **49.Kg3** (+35) **Te3** (-33) **50.Kf4** (+33) **Te4** (-32) **51.Kf5** (+32) **Te3** (-29) **52.Dc1** (+32) en we bereiken stelling 1446 van het *Lehr- und Handbuch der Endspiele* van André Chéron (1970). Wit wint ongeacht wie aan zet is. Bijvoorbeeld **52...Te8** (-27) **53.Da3** (+27) **Ke2!** (-26) **54.Da4** (+26) **Tf8** (-23) **55.Ke4** (+23) **d3** (-20) **56.Db5** (+20) **Td8!** (-10) **57.Dh5** (+10) **Kf1** (-9) **58.Ke3!** (+9) 1-0.

Variant b) **45...Td2** (-43) **46.Kh3** (+43) **d3** (-36) **47.Df7** (+39) **Ke3** (-38) **48.Dxh5** (+49) **Te2** (-36) **49.Dc5** (+38) **Kd2** (-30) **50.Kg3** (+30) **Te3** (-29) **51.Kf4** (+29) **Te2** (-24) **52.Dc4** (+34) en we bereiken stelling 1448 van Chéron. Wit wint

ongeacht wie aan zet is. Bijvoorbeeld **52...Te1** (-27) **53.Da2** (+27) **Kd1** (-26) **54.Kf3** (+26) **Kc1** (-22) **55.Dc4** (+22) **Kd2** (-21) **56.Db4** (+21) **Kd1** (-20) **57.Db2** (+24) 1-0.

De unieke kans die Nepveu van Bannink in zijn schoot geworpen kreeg benutte hij niet. Zonder verder te spelen gaf hij de partij remise.

In de laatste ronde van de KNSB competitie van 2004-2005 speelde ik als vaste invaller met het tweede mee tegen Venlo. Promotie 2 dreigde te degraderen dus moest ik mijn partij winnen.

J.W. Meijer – P. Boonen, (Promotie – Venlo, Zoetermeer, 16 april 2005).

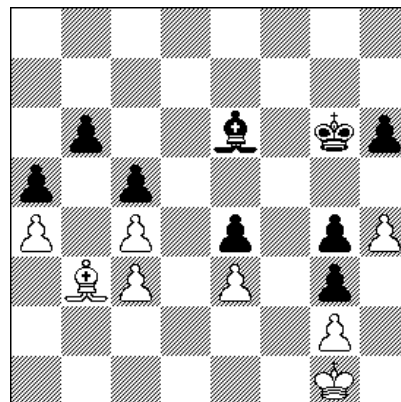
Zwart had voor een afwijking naar dit eindspel gekozen. **40...Pc6** **41.Kf2** **g6** **42.Ke2** **Kf8** Een fout waarna de partij bijzonder snel voorbij is. Na **42...Kf7** was remise de meest waarschijnlijke uitslag. **43.Pc7** **c4** **44.bxc4** **dx4** **45.Kd2** **Pd4** **46.Pd5** **g5** **47.Kc3** **Pe2** **48.Kxc4** **gxf4** **49.e6** Het overwicht van wit is indrukwekkend. **49...Ke8** **50.Kc5** 1-0.

Deze wedstrijd eindigde dankzij dit bordpunt in een gelijkspel. We voorkwamen zo dat Promotie 2 zou degraderen naar de Haagse Schaakbond.

In oktober 2005 viel ik in de eerste wedstrijd van Promotie 2 tegen Stukkenjagers 2 in Tilburg in. Ik won mijn partij. Tot onze grote verbazing stelde de nieuwe wedstrijdleader van de KNSB dat mijn invalbeurt in strijd was met de (ongewijzigde) reglementen en verklaarde mijn partij verloren. Aan het einde van het schaakjaar 2005-2006 kwam Promotie 2 precies dit ene bordpunt tekort en ontkwam het niet aan degradatie naar de HSB.

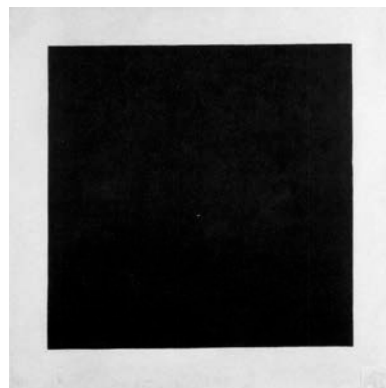
In het volgende eindspel liet Broekman zien hoe je een dolle loper onschadelijk moet maken, zie 'Schuilhoeken' voor het vervolg van dit verhaal.

E. Schoehuijs – W. Broekman (Weenink – Promotie, Beverwijk, 1994)

45.Kh1 **Kh5** **46.Kg1** **Kxh4** **47.Kh1** **Kg5** **48.La2** **Kf5** **49.Lb3** **Ke5** **50.Kg1** **h5** **51.Kh1** **b5** De enige breekzet. **52.axb5** **Kd6** **53.Kg1** **Kc7** **54.Kh1** **h4** **55.Kg1** **a4** **56.La2** **h3** **57.Kh1** **Kb7** **58.Kg1** **h2** **59.Kh1** **Kb8** Verplicht wit zijn b-pion op te spelen. **60.b6** **Kb7** **61.Lb3** De witte loper is dol. Na het slaan van de loper staat wit pat. **61...Kxb6** **62.La2** **Ka5** **63.Lb3** **a3** **64.La2** **Lg8** **65.Lb3** **Lf7** **66.La2** **Le6** **67.Lb3** **a2** **68.Lxa2** **Ka4** **69.Lb3** **Ka3** **70.Lc2** **Lxc4** **71.Lb3** Afgebroken. Bij de Griek in Zoetermeer analyseerden we deze zo op het eerste gezicht simpele stelling. **71...Ld3** **72.Ld5** **Kb2** **73.Lc4** Tot zover onze analyses. Vanaf hier stond Broekman er alleen voor. **73...Kc2** **74.Lb3** **Kd2** **75.Lc4** **Ke1** **76.Ld5** **Ke2** **77.Le6** **Kf2** **78.Lc4** **Ke1** **79.Ld5** **Le2** **80.Lxe4** **Kf2** **81.c4** **Lf3** (82.Ld5 Lxd5 83.cxd5 c4 84.d6 c3 85.d7 c2 86.d8d c1D 87.Dd1 Dxd1#) 0-1.

Over dolle torens is al het nodige geschreven, zie bijvoorbeeld *Nieuwe Schaakkuriosa* van Tim Krabbé (1977), maar hoe zit het met dolle lopers?

Kazimir Malevich, Zwart vierkant, 1915.

De Tien Schaakgeboden

(naar een oud handschrift, berustende in het ongenaakbaar archief der Urker! Schaakklub, en met “kerkelijke goedkeuring” van dr. A. Kuyper en J. Alb. Thijm)

Ik ben de wijsheid, die u roept uit de dienstbaarheid van het buffet aan het schaakbord des verstands.

Dat eerste gebod: Gij zult op dat bord geen onzin voor mijn aangezicht maken.

Dat tweede gebod: Gij zult geen valsche goden oprichten in den schaaktempel, noch Muzio, noch Salvio, noch Philidor, noch Stein, noch drieschaak, noch vierschaak, en gij zult die niet dienen.

Dat derde gebod: Gij zult den naam van het schaakspel niet ijdellijk gebruiken noch op allerlei gesukkel toepassen, want daaraan heb Ik een afgrijselijken hekel en Ik zal het u wis en zeker betaald zetten.

Dat vierde gebod: Langer dan zes dagen per week van ’s morgens vroeg tot ’s avonds elf moogt gij niet schaken, want dat is lang genoeg en gij moet ook eens wandelen.

Dat vijfde gebod: Koopt de *Kerkvaders* en eert ze door onderzoek, want dat doende zal het u welgaan op de *via dolorosa* naar den schaakhemel.

Dat zesde gebod: Gij zult niet stelen, noch openbaar den tijd bij eenvoudige zetten, noch heimelijk de stukken als uw tegenstander zich verwijdert.

Dat zevende gebod: Gij zult geen overspel doen, ja gij zult zelfs geen stuk onbehoorlijk aanraken.

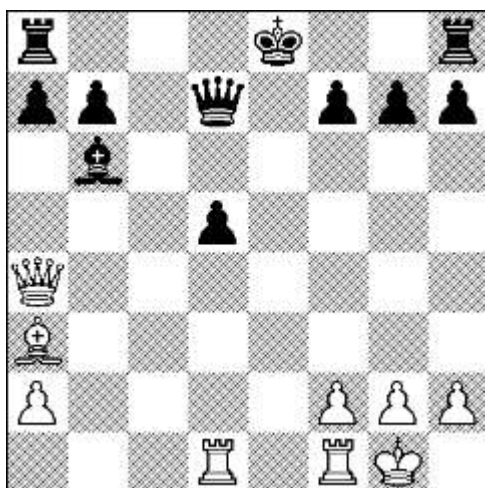
Dat achtste gebod: Gij zult geen stukken of partijen doodslaan zonder eenig verstandig plan.

Dat negende gebod: Gij zult geen valschen getuigenis spreken als uw partij verloren is, noch over hoofdpijn, noch over haast, noch over tante, want zodoende zoudt gij u gedragen als een schaaklummel

Dat tiende gebod: Gij zult niet begeeren uws naasten dame, noch zijn raadsman, noch zijn paarden, noch zijn kasteelen, noch zijn knechten, als gij ze toch niet kunt krijgen, want dat is kwelling des geestes en baat u geen zier.

Zoals opgetekend in het KNSB-schaaktijdschrift “De schaakwerld” in 1875, daarna opgenomen in het boek “Nederland schaakt!”, ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de KNSB in 1974, daarna in de schaakbibliotheek van Promotie terechtgekomen, bij de opheffing daarvan bij mij terechtgekomen, en daarna gelezen en wederom ingetypt door

Gerhard Eggink

D

stelling 2

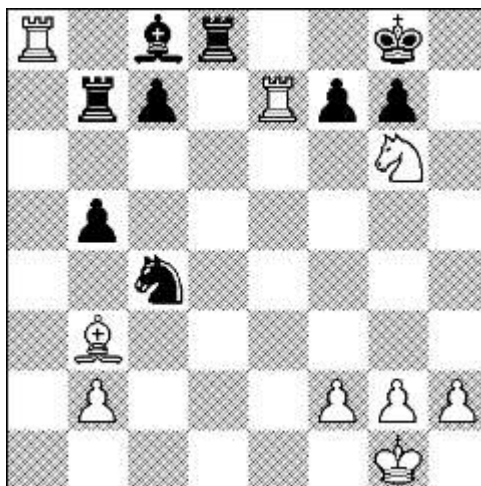
wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

Zoals de aandachtige lezer in het vorige nummer heeft kunnen lezen wordt op 1 juli a.s. het nieuwe FIDE-reglement van kracht. De belangrijkste wijziging (naast het gedoe over telefoons) is dat U een zet niet meer mag noteren voordat U hem heeft uitgevoerd. Het zal voor sommigen even wennen zijn, maar U zult er toch aan moeten geloven: eerst zetten, dan noteren! U zult vast wel niet direct bestraft worden als U zich hier niet aan houdt, maar het is niet ondenkbaar dat een officiële arbiter (zeker bij een KNSB-wedstrijd) U er op zal aanspreken. De arbiter zou een waarschuwing kunnen geven, en bij herhaling zou een straf kunnen volgen, bijvoorbeeld vermindering van de bedenktijd. Mijn advies aan de huidige "voornoteerders" is dus: ga over op het gangbare systeem en schrijf Uw zet op nadat U hem heeft gedaan. Bijkomend voordeel is natuurlijk dat Uw tegenstander Uw zet niet ziet voordat hij op het bord komt. Het nadeel dat U "vergeet welke zet U bedacht had" zult U voor lief moeten nemen; het is juist vanwege dit gebruik van het notatieformulier als kladblaadje dat deze regel is ingevoerd!

Ik kan van deze gelegenheid mooi gebruik maken om U te wijzen op enkele andere regels die ik nogal eens overtreden zie worden (sorry voor de kromme zin); ik heb er al eens eerder over geschreven, maar herhaling kan geen kwaad en is blijkbaar ook nodig:

1. U dient de klok in te drukken met dezelfde hand als die waarmee U de zet uitvoerde! Vooral bij snelschaken en in de tijdnoodfase van normale partijen kan tijd worden gesmokkeld door met de ene hand te zetten en met de andere de klok te bedienen; dit mag dus niet!
2. Rokeren moet ook met 1 hand! Dus niet met twee handen koning en toren tegelijk oppakken, maar met één hand éérst de koning verplaatsen en dan pas de toren!
3. Een promotie-zet (ik bedoel niet een Promotie-zet, want dat zijn al onze zetten) is pas compleet als de promoverende pion daadwerkelijk vervangen is door een dame (of toren/loper/paard). Alleen "dame" zeggen is niet voldoende, er moet echt een dame op het bord komen! Indien het gewenste stuk niet voorhanden is mag U de klok stil zetten en de arbiter erom vragen; bij interne clubwedstrijden is het niet handig als we allemaal Gerhard Eggink roepen elke keer als we willen promoveren, maar een redelijk recept is dan: zet de klok stil, zoek ergens een dame (of T/L/P), zet de klok weer aan en vervolg het spel (met een goede kans dat het nieuwe stuk er onmiddellijk wordt afgeslagen...). NB: Ook een omgekeerde toren voor dame laten spelen is niet toegestaan (volgens internationaal arbiter Geurt Gijssen is het dan gewoon een toren!).

D

stelling 3

wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

Hoe het begon

Al langere tijd liep ik met het idee rond om weer eens een artikel voor het clubblad te schrijven. Het was niet moeilijk om een onderwerp voor dit artikel te bedenken.

Ruim 20 jaar ben ik inmiddels in het bezit van de notatie van een bijzondere partij.

Deze partij werd in 1949 gespeeld tussen Freek van Setten en de Amerikaan Pinkus.

Deze namen zullen slechts weinigen iets zeggen.

Freek kende ik persoonlijk. Als tiener kreeg ik schaakles van hem bij mijn toenmalige vereniging in Bovenkarspel. Ook brachten we menige zondagmiddag bij hem thuis door. Op zekere dag gaf hij mij een kopie van een analyse uit het toenmalige schaaktijdschrift Schaakmat 'Zijn' onsterfelijke partij werd daarin geanalyseerd door de destijds bekende analyticus van Scheltinga.

(Het schaakblad Schaakmat was aan het einde van de veertiger jaren opgericht, maar was helaas slechts een kort leven beschoren).

De partij werd gespeeld ter gelegenheid van de radiomatch tussen de beurzen van Amsterdam en New York in 1949.

De spelers

Freek van Setten geboren op 25-12-1916 was in zijn topjaren een goede hoofdklassespeler. (Dit heet nu de Meesterklasse). Zijn speelstijl was zeer aanvallend vaak gecombineerd met origineel openingspel.

Freek was een kleine man die stevast met kussen en sigaar rustig achter het schaakbord plaatsnam. Maar als de partij eenmaal begon was het afgelopen met de rust. Freek's handelsmerk was agressiviteit. In ingewikkelde stellingen voelde hij zich als een vis in het water.

In de loop van de jaren had hij een openingrepertoire opgebouwd waarin allerlei scherpe systemen voorkwamen. Zo speelde hij als het even kon de Max Lange aanval van het Tweepaardenspel. Maar ook was hij een groot kenner van het Siciliaans met 2.c3. Daarnaast had hij zijn eigen systeempjes tegen het Frans en de Caro Kann. Met zwart was hij een groot kenner van het Grunfeld-Indisch. Daarnaast kon het ook gebeuren dat hij stellingen met zwart speelde die hij ook met wit op het bord kon krijgen.

De Amerikaanse meester Pinkus behoorde in de jaren 30 en 40 tot de sterkste spelers van Amerika. Tegen alle Amerikaanse topspelers van zijn tijd heeft hij, soms zeer verdienstelijk gespeeld.

De partij

Het schuingedrukte commentaar is ontleend aan de originele aantekeningen in Schaakmat van April 1949. De overige aantekeningen zijn van mijn hand.

F. van Setten - Albert Sidney Pinkus
Radiomatch beurs Amsterdam-beurs, New York 1949,
3e bord, tweepaardenspel

Een groot misverstand aangaande deze partij is dat in veel publicaties als witspeler de Belgische schaker F(rits) van Seters wordt genoemd. Deze sterke schaker van meestersterkte was in de jaren 1962, 1965, 1966, 1967, 1970 Belgisch kampioen. Zijn geboortjaar was 1914. In de tijd gezien was het dus biologisch mogelijk dat hij de witspeler was.

In de jaren '50 en '60 was hij onder meer deelnemer aan het Hoogoven toernooi.

Tevens was hij aanwezig in het Belgisch team bij de schaakolympiade te Skopje 1972. Daar behaalde hij een score van 7 uit 16 (43,8 %).

Ook heeft hij diverse schaakboeken geschreven.

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Pf6

Beide spelers zijn op bekend terrein.

4. d4 exd4 5. O-O Pxe4 6. Te1 d5 7. Pxd5

De hoofdvariant van deze opening. Aardig doch zwakker is: 7. Pc3 wegens 7. ..., dxc3 8. Lxd5 Le6!

In Nunn's Chess Openings wordt nog het vervolg 9. Lxe4 Dxd1 10. Txd1 cxb2 11. Lxb2 f6 gegeven met als oordeel dat het spel onduidelijk is.

Als sterker wordt geacht 7. ..., dxc4. Na 8. Txe4+ Le6 9. Pxd4 Pxd4 10. Txd4 Df6! 11. Pb5 Tc8 12. Pxa7 Lc5 13. Tf4 Td8! Staat zwart duidelijk beter.

7. ..., Dxd5 8. Pc3 Da5

Zwart heeft in deze opening verschillende uitwijkvelden voor de dame. Damezetten naar h5, f5 en zelfs d8 zijn allemaal speelbaar. De gespeelde zet leidt tot de wijdvertakte hoofdvariant.

9. Pxe4 Le6 10. Peg5

In een partij Cortlever-Euwe, Amsterdam 1938 speelde wit hier 10. Lg5, waarop zwart met 10. ..., Lb4 11. Te2 0-0 12. a3 Ld6 13. Pxd6 cxd6 14. Lf4 Lg4! het beste spel kreeg.

De zet 12. Pxd4 was zeker beter dan het gespeelde 12. a3. Dit werd onder meer bevestigd in een partij Markland-Seppings, Kampioenschap Groot Brittannië, Oxford 1967 die snel in remise uitmondde.

Met 10. Lg5 kiest wit al voor een minder gunstige opstelling waarbij de loper nooit op g5 gehandhaafd kan blijven. Nunn's Chess Openings geeft 10. Lg5 h6 11. Lh4 Lb4 12. Te2 g5 13. a3 Le7 met duidelijk beter spel voor zwart. In een correspondentiepartij Sarnowski-Lewandowski, Polen 1982 speelde wit verrassend 11. Lf6. Na 11. ..., gxf6+ 12. Pxf6+ Ke7 13. b4 Pxb4 14. Dxd4 ontstonden grote complicaties. Ook nog bekend is de zet 10. Ld2.

10. ..., O-O-O 11. Pxe6 fxe6 12. Txe6 Ld6

Wordt als het beste beschouwd en werd het eerst gespeeld in een consultatiepartij Tartakower c.s. – Oskam c.s. Rotterdam 1933.

Ook nu nog is 12. ..., Ld6 de hoofdvariant van dit systeem. In het blad Schaakbulletin (dat werd

opgevolgd door New In Chess) weidde de bekende theoreticus A.C. van der Tak in nummer 160 een artikel aan dit systeem. In 12. ..., Df5 heeft zwart nog wel een interessant alternatief. Dit alternatief wordt ook in het artikel genoemd.

Er is nog een 3^e mogelijkheid om na 12. .., Dd5 op a2 in te slaan. De zet wordt genoemd door Willem Hendrik Vriend in zijn proefschrift (!) 'Optical Model Analysis'. In dit proefschrift wordt een kenmerkende stelling behandeld uit het Tweepaardenspel in de nahand. In Schaakbulletin 112 wordt hier uitvoerig op ingegaan. Vriend geeft als vervolg: 13. De2 Ld6 14. Lg5 Tdf8 15. Tae1 h6 16. Lh4 Dxa2 17. Db5! a6 en komt tot de conclusie dat wit duidelijk beter staat. Dit valt nog maar te bezien.

13. Lg5 Tde8

Op 13. ..., Tdf8 waarna zwart 14. ..., Txf3 dreigt, volgt eenvoudig 14. De2 en nu faalt 14. ..., Txf3 op 15. Te8+ en wint.

Het blijft een moeilijk vraagstuk of de toren nu beter staat op e8 of f8. In zijn proefschrift beschouwt Vriend alleen stellingen die ontstaan na 13. ..., Tdf8.

De achterliggende gedachte hierbij was dat hij het niet eens was met het toenmalige theoretische stellingsoordeel dat 13. ..., Tdf8 goed voor zwart zou zijn. Zoals dat onder meer door Euwe, Keres en Estrin was aangegeven.

Na 14. De2 Kd7 15. Te1! ontstaat de cruciale stelling. De gedachte dat zwart met Txf3 een sterke dreiging heeft blijkt niet te kloppen zoals Vriend in zijn proefschrift aantoonde. Na 15. ..., Txf3 16. Dxf3! Dxc3 17. Df7+ verkrijgt wit duidelijk voordeel.

14. De2

Nunn's Chess Openings geeft ook nog het vlakke 14. De1 Dxe1+ 15. Taxe1 Kd7 16. Txe8 Txe8 17. Txe8 Kxe8 met volkomen gelijke stelling. Curieus is dat in de correspondentiepartij Lågland-Sarink, Perfors Herdenkingstoernooi 1976-1979 exact deze stelling ontstond met 1 zet meer. Van der Tak beoordeelt deze stelling zelfs als gunstig voor zwart.

14. ..., Kd7

Een interessant alternatief is hier nog het pionoffer : 14. ..., Pe5 met de bedoeling: 15. Pxd4 Txe6 16. Pxe6 Te8 17. Ld2 (17. Pd4? Pf3+!) 17. ..., Pf3+ 18. Dxf3 Dxd2 en zwart heeft compensatie voor de pion, de stelling is in evenwicht.

15. Te1

De strijd om de e-lijn is in volle gang en schijnt met de volgende zet in zwarts voordeel beslist te worden.

Nunn's Chess Openings beoordeelt de nu volgende afruil van dame tegen 2 torens als gunstig voor zwart en geeft daarom de voorkeur aan: 15. Txe8 Txe8 16. Dd3 h6 met gelijk spel. Er zijn echter ontelbare partijen gespeeld met de torenzet naar e1.

15. ..., Dxe1+

In zijn algemeenheid is een ruil van dame tegen 2 torens gunstig voor de partij die de 2 torens behoudt. Wit kan echter met zijn de dame de activiteit van de zwarte torens nog behoorlijk inperken.

16. Pxe1

Hiermee komt veld g4 beschikbaar voor de dame. Zwak was 16. Dxe1?. Na 16. ..., Txe6 bezet zwart met 17. ..., The8 de e-lijn zonder dat wit daar iets tegenover kan stellen.

16. ..., Txe6 17. Dg4

Zonder deze zet zou wit in het nadeel zijn, want zoals uit het vervolg blijkt, is de binding van de toren op e6 zeer lastig voor zwart, waardoor het bezit van de e-lijn nagenoeg waardeloos is.

Uit het artikel van van der Tak blijkt dat volgens de officiële theorie (ook tegenwoordig nog) de stelling volkomen gelijk is. In diverse partijen is gebleken dat de dame, geholpen door een licht stuk, de zwarte torens aardig in bedwang kon houden en wit zelfs in het voordeel kan komen.

17. ..., h5

Deze zet laat van Scheltinga zonder commentaar voorbijgaan. Van de 3 zetten die zwart op dit moment ter beschikking staan is het de meest verzwakkende. Logischer zien 17. ..., Te8 en 17. ..., h6 er uit.

18. Dh3 Pe5

Op dit punt benoemt Van der Tak in zijn artikel deze partij! "De theorieboeken geven hier van Setten-Pinkus, radiomatch Amsterdam-New York 1949". Hij geeft tevens 18. ..., Te8 aan, met als mogelijk vervolg: 19. Pd3 Kc8 20. g3 g6 21. Kg2 Kb8 waarbij zwart zijn stelling aardig heeft geconsolideerd.

19. g3 Lb4?

Een misgreep daar de loper op de volgende zet weer terug moet. Beter was 19. ..., c5 waarop wit na 20. Lf4 een uitstekend spel had verkregen.

Een ander idee in deze stelling is 19. ..., Pg4 20. Pd3 g6! gevolgd door The8. Hier zou 20. ..., Te2 te gehaast zijn. Na 21. f3 Txh2 22. Df1 Tf8 23. Lf4 g5 24. Pc5+ komt wit met voordeel uit de complicaties.

20. Lf4!

Deze zeer sterke zet, waarmee wit in het voordeel komt is tevens de enige manier om nadeel te vermijden.

20. ..., Ld6

Slechter zou zijn 20. ..., Lxe1 zijn geweest daar dit na 21. Lxe5 een pion zou kosten, omdat zowel c7 als g7 en d4 in staan.

21. Lxe5 Lxe5 22. Pd3 Ld6

Gedwongen. Op 22. ..., Kd6, om eindelijk de binding van Te6 op te heffen, wint 23. Pc5! Gevolgd door 24. Pxb7+.

23. Dh4

Nu de binding van Te6 voldoende positionele vruchten heeft afgeworpen, verlaat de witte dame haar controlepost om op roof uit te gaan. Zij bewijst aldus, dat zij het best tegen twee torens op kan nemen, als zij maar ruimte heeft om actie te kunnen voeren.

23. ..., c5 24. Dg5

Dit dwingt een koningszet naar de c-lijn af, zodat een eventueel Tc8 later veel minder effect heeft. Deze voorbereiding is belangrijk. Direct 24. b4 zou minder sterk zijn na 24. ..., b6 25. Dg5 Tc8!

24. ..., Kc6 25. b4!

Uitmunterend gespeeld, daar hierdoor de veilige pionnen-phalanx om de zwarte koning uiteengereten wordt.

25. ..., cxb4

Goede raad was duur. Op 25. ..., c4 zou 26. b5+ Kb6 27. Dd5 zijn gevolgd en op 25. ..., b6 volgt 26. Dxc7, waarna a7 ook nog verloren gaat, daar 26. ..., Ta8 na 27. b5+ een toren zou kosten.

In de eerste variant wint 27. Dxc7 nog overtuigender.

25. ..., b6 i.p.v. 25. ..., cxb4 leidt na 26. Dxc7 tot verlies van de a-pion (26. ..., Ta8? 27. b5+ met torenwinst) waarmee wit duidelijk voordeel behoudt.

26. Dxc7 The8 27. Dxd4 Te4

In de hoop tot tegenaanval te komen, geeft zwart een tweede pion. Op 27. ..., a5 zou 28. Dc4+ Kb6 29. Pb2 zeer sterk zijn geweest.

Het veld b6 is de enige veilige plek voor de koning omdat veld b5 niet mag worden prijsgegeven.

28. Dxa7 h4 29. Kg2

Natuurlijk mag wit h4-h3 niet toelaten.

29. ..., T8e7 30. Da5 Tc4 31. Da4+ Kc7 32. a3

Leidt tot verdere liquidatie van zwarts pionnenbezit, zodat aldus de ontblote koning een dankbare prooi wordt voor een achtervolging door dame en paard.

32. ..., hxg3 33. hxg3 Te2 34. Da5+ Kc6

Op 34. ..., b6 kon wit subtiel verdergaan met 35. Da7+ Kc6 36. Da6! met de bedoeling Dc8+ en zwarts koning wordt het open veld ingedreven.

35. axb4 Tcxc2 36. Df5

Een aardige winstmogelijkheid zou nog in 36. b5+; 37. Dd8 hebben bestaan, met de dreiging door middel van 38. Pb4+ of Pf4+ een kwaliteit te winnen.

36. ..., Ted2 37. g4 Tc3

Dit versnelt het einde omdat wit nu gebruik kan maken van het feit dat de torens elkaar niet meer dekken. Echter 37. .., Te2 38. g5 Tcd2 (38. ..., Te7 39. Pe5+) 39. g6 Te7 40. Dc8+ was ook kansloos.

38. Dc8+ Lc7 39. Pc5

De omsingeling van de zwarte koning is voltooid en na nog enige schaakjes van zwart kan de jacht beginnen.

Hiermee volgt een instructief einde van deze partij. Een ander idee was hier 39. De8+. Zwart is gedwongen om 39. ..., Kd5 te spelen. Na 40. Db5+ vindt de koning nergens een veilige schuilplaats.

39. ..., Tg3+ 40. Kf1 Td1+ 41. Ke2 Tgg1 42. Dxb7+ Kd6 43. Da6+ Ke7 44. De6+ Kf8

44. ..., Kd8 45. Pb7 mat!

45. Pd7+ Kg7 46. Df6+ Kg8

Op 46. ..., Kh7 wint 47. Df7+ gevolgd door 48. Pf6 snel.

47. Dg6+ 1-0

Want 47. ..., Kh8 48. Pf6 is hopeloos.
Een partij om trots op te zijn

Navraag bij mijn oude schaakclub leerde dat Freek in 1987 is overleden. Uit een artikel in het clubblad bleek ook dat het beeld dat ikzelf had van Freek en zijn onsterfelijke partij klopte. Aan iedereen die het maar wilde zien toonde hij zijn partij vol trots en met jeugdig elan tot op het allerlaatste moment.

Maar hiermee is dit verhaal nog niet af. Sterker nog een volgende deel zal gewijd zijn aan de schaker Pinkus bekeken vanuit zijn schaakachtergrond.

□

Doe het niet! Doe het nooit! Ik kom dinsdagavond uit de kroeg met het idee een geweldige aanvalspartij te hebben gespeeld. Ik had de partij aan een paar clubgenoten laten zien. Die hadden natuurlijk wel kritiek en ook een paar goede suggesties, maar er bleef toch iets in de lucht hangen van: die Boerkamp die kan er wat van.

Dus ik laat 'm de volgende dag aan mijn vriendje Fritz zien met het idee: nu zal ik die ook eens overtuigen van mijn talent. Dat was zeer ontnuchterend.

Hier volgt de partij met zijn aanwijzingen erin verwerkt. Fritz is voor mij een soort plafond. Wat hij zegt beschouw ik als de waarheid. In het beste geval spelen wij zijn beste zet. Maar vaak, heel vaak zitten we onze stelling te devalueren. Ik kan dan op gezag van Fritz ook alleen maar vraagtekens uitdelen. Als de stelling meer dan 0.15 slechter wordt, zet ik ?! . Als het erger is dan 0.4 wordt het ? . En zetten, die de hele stelling weggeven, worden gesierd met ?? . In een al besliste stelling ben ik iets minder streng.

Harrie Boerkamp – Pauline van Nies, intern finale A, 7 juni 2005

1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3 dxc3 4.Pxc3 e6 5.Lc4 Pc6 6.Pf3 a6 7.0–0 Lc5?!

Zwart kiest een riskante verdediging tegen de Morra.

8.Lf4 Pge7 9.Pg5?

Met 9 e5 Pg6 11 Lg3 had wit gelijk spel kunnen bereiken. Ook 9 Ld6 is een optie. 9 Pg5 slaat nergens op, het paard moet straks terug.

9...Pg6 10.Dh5?!

Leuk natuurlijk, maar dit verergert de zaak. 10 Ld2 was geboden (voordeel zwart).

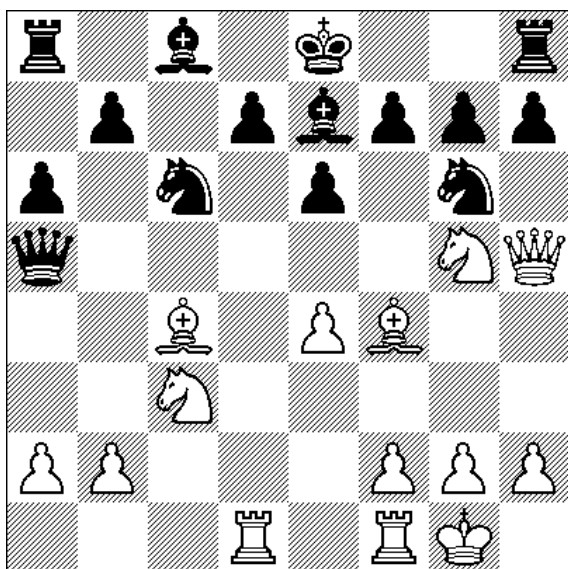
10...Le7?

Dit geeft wit een beetje gelijk. Zwart moet 10..h6 doen (Bernard zei dat meteen). Het zwierige 11 Pxf7 is dan onzinnig, want na 11..Kxf7 12 Dxc5 Pxf4 13 Df5+ volgt 13.. Df6 en wit blijft een stuk achter. Wit krijgt geen tijd om na 11..Kxf7 de aanval te versterken, want de zwarte dame grijpt in via f6 of h4. Dus moet 11 Ph3, waarna zwart de zaak kan neutraliseren met 11.. Pxf4 12 Pxf4 Dg5 (groot voordeel zwart).

11.Tad1?

Dit kost een stuk. Na een vervolg als 11 Le3 Da5 12 Le2 h6 13 Ph3 staat zwart natuurlijk duidelijk beter, maar het is nog te overzien.

11...Da5

Stelling na 11..Da5

De loper op f4 hangt nu en door de penning over de vijfde rij kan Pg5 na ..h6 niet wijken (zeer groot voordeel zwart).

12.Pd5?

De zet, waar wit zo trots op was, blijkt de vierde slechte zet op rij. Zwart staat nu gewonnen. Meer kansen bood 12 Ld2 h6 13 Pxe6 dxe6 14 Pb5.

12...exd5 13.Txd5?!

Alweer niet goed. Het antwoord 13..Db4 is erg storend. Na 13 Lxd5 Lxg5 14 Lxg5 0-0 is het trouwens ook kat in het bakkie voor zwart.

13..Db4 14.Lb3 Lxg5?

Hier is opnieuw 14..h6 aangewezen. 15 Pxf7 gaat weer niet (15..Pxf4 16 Pd6+ Kd8 17 Pf7+ Kc7), dus moet het paard weer naar h3. Pion e4 kan dan geconsumeerd worden. Nu wordt de witte loper sterk en lijkt het nog wat.

15.Ld6 Db6?

Eindelijk doet zwart ook eens wat goed fout. Gewoon slaan die pion op e4. Vooral ook omdat de dame nu Lc8 verstikt. Het idee van Han, 15..Dxd6 16 Txd6, levert niet meer dan een gelijke stelling op, vooral omdat de dreigende combinatie 17 Lxf7 Kxf7 18 Txxg6 de loper dwingt tot 16..Lf6.

16.Dxg5 h6?!

En hiermee heeft zwart zowaar de huizenhoog gewonnen stelling uit handen gegeven. Met 16..a5 in combinatie met Dd8 en a4 kan zwart voor de winst gaan, al wordt het moeilijk.

17.Dg3 Pce7 18.h4

Leuke zet.

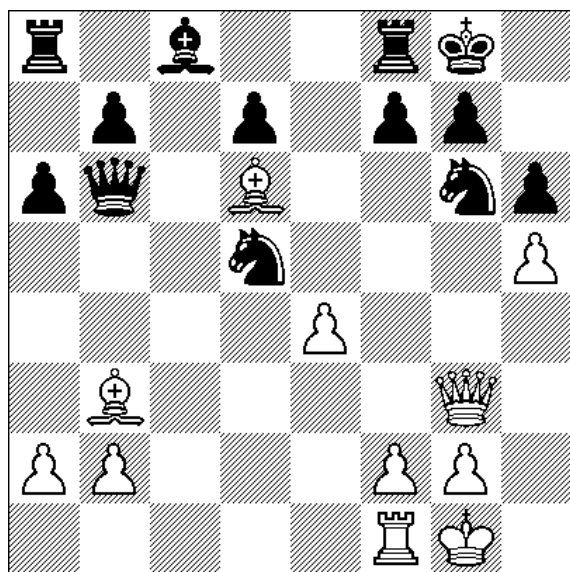
18.. 0-0

Fritz beveelt eerst 18..Tg8 aan, maar komt erop terug als ie 14 Tf5 Pxf5 15 exf5 Pf8 16 La4 ziet (gelijk).

19.h5

Het wordt voor Fritz ook te moeilijk. Hij vindt dit eerst niets (liever 19 Tdd1), maar als je het speelt, wordt hij enthousiast.

19...Pxd5

Stelling na 19..Pxd5

20.Lxd5?

Nee! Henk Alberts heeft toch gelijk: 20 hxg6 is de zet. 20..Pf6 21 e5! Pe4 22 gxf7+ en nu niet 22..Kh8 23 Lxf8! Pxxg3 24 Le7 maar 22..Txf7 23 Lxf7+ Kxf7 24 Df4+ met iets betere stelling voor wit.

20...Ph8

En nu zag ik pas dat het geplande 21 Le5 g5 22 hxg6 faalde op 22..Dxxg6. Nico had hier nog een prachtidee, namelijk 22 Dc3. Maar ook dat werkt niet, want 22.. Kh7 23 Lc7 Db5 24 Df6 d6! 25 Lxd6 Tg8 en zwart werkt zich los. Ineens staat wit weer verloren. Ik laat driekwart van mijn tijdsvoorsprong weglopen en verzin wat vage torenmanoeuvres

21.Te1?

Verloren sta je toch, neem dan in elk geval die kwal mee.

21...Te8 22.e5?!

22 Le5 g5 23 Dc3 levert een mooie diagonaal op.

22..Dd4 23.Lb3 Dd2 24.Te4 Dc1+ 25.Kh2 Dg5 26.Df3?!

26 Dxg5 hxg5 27 Tg4 wint een pion, terwijl zwart nog veel problemen moet oplossen.

26...a5 27.Tf4?

27 Dh3 maakt het zwart veel moeilijker. Dreigt damewinst. Dus 27..Dd2 28 Dg3. Maar zwart zal na de afwikkeling 28..Dxd6 wel winnen.

27...Te6?

Te bang. Zwart kan het forceren met 27..Txe5 of met 27..a4 28 Lxf7+ Pxf7 29 Txf7 b6.

28.Tf5?

Slaan die kwaliteit.

28...Dd8?

Erg passief. 28.. Dh4+ 29 Kg1 Dd4.

29.g3?!

Om de dame van h4 af te houden. Beetje onduidelijke zet. 29 Tf4 of slaan die kwal.

29...Ta6 30.Lxe6 dxe6 31.Tf4 Tc6 32.De3?!

Ondanks alle op- en aanmerkingen is wit sinds de 20^e zet onverminderd verloren blijven staan. Het einde is nabij. Ik verzin nog iets vaags tegen h6. Beter a3 of b3 of Td4, al helpen die ook niet. Resterende tijd: wit nog 2 minuten, zwart nog 1.

32...Dd7?

Slecht. Om g7 straks gedekt te hebben? 32.. Dg5.

33.Tg4 f5??

Grote goden. Meteen uit. Voor wit dus. Zwart kan nog steeds winnen door op het goede moment het paard op g6 voor de leeuwen te gooien. Bijvoorbeeld 33..Tc2 34 Dxb6 Pg6.

34.exf6 Dxd6?

Toe maar. Mat in 6. Na 34..Tc2 35 Txb7+ Dxb7 36 fxb7 moet wit nog even werken.

35.Txb7+ Kf8 36.Dxb7 Pf7 37.Dg6?!

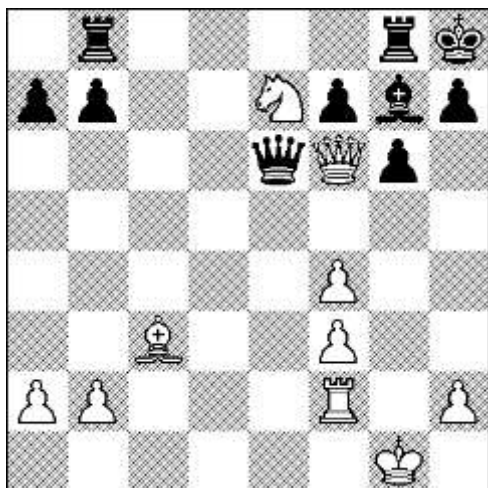
Nog een fout tot besluit: 37 Tg8 is mat in 2, dit in 5.

1-0

De statistiek: wit heeft 37 zetten gespeeld, waarvan 7 theorie. Van die 30 krijgen er 7 het predicaat ?! en 7 ? . Dus 14 van de 30 zetten waren knudde. Zwart scoort uit 30 (6 theorie) 2 maal ?!, 7 maal ? en 1 maal ?? . Kwantitatief iets beter dus.

En dan te bedenken dat ik tijdens de partij in de stelling na 20..Ph8 een beetje zat te mijmeren over de schoonheidsprijs. Het leek me een leuke tegenhanger voor die snerpande nederlaag tegen Pauline, die al bij de kandidaten staat.

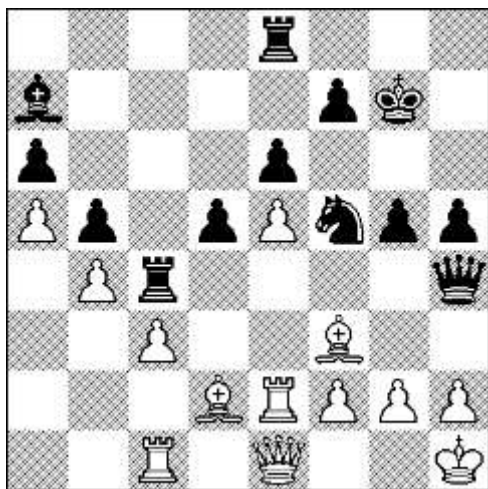
Even leefde ik op een wolk. Vriendje Fritz heeft me weer met de voeten op de grond gezet.

stelling 4

wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

D

stelling 5

zwart speelt en wint

oplossing → blz. 45

De afgelopen maanden zijn er een paar snelle combinaties uitgevoerd op het internationale schaakpolitieke bord. Eerst lukte het de FIDE een lastige verdediger van de tegenpartij af te ruilen. Vervolgens trok zij resoluut het initiatief naar zich toe door een onverwachte opmars in het centrum. Daarna werd het laatste belangrijkste stuk van de tegenpartij naar een ongunstig randveld gemanoeuvreerd. Staat Kirsan Iljoemzjinov op winst? Een analyse.

De match tussen Kasparov en Kasimdzjanov is uiteindelijk niet doorgegaan. Daardoor is het Pact van Praag, de overeenkomst tussen enkele sterke spelers en de FIDE die moest leiden tot herstel van de eenheid in de schaakwereld, mislukt. Zoals bekend wilde de wereldschaakbond deze match in Dubai laten plaatsvinden. FIDE-president Kirsan Iljoemshinov had zich al pontificaal met een paar Arabische prinses op de foto laten zetten om toch maar niets van de glans van dit succes mis te lopen. Helaas, Dubai kon de vereiste bankgarantie niet geven en viel af. Daarna leek Turkije in beeld te zijn, maar de onderhandelingen namen tijd, veel tijd in beslag. De spelers moesten wachten. Omdat hun match (versie Dubai) voor januari was gepland, moesten ze het Corustoernooi aan zich voorbij laten gaan wat voor hen niet alleen een sportieve maar ook een flinke financiële aderlating is geweest. Voor Kasparov was dat de druppel die de emmer deed overlopen. In januari maakte hij bekend dat hij niet meer met de FIDE wilde onderhandelen en zich uit de strijd om het wereldkampioenschap terugtrok. En ondanks een verhoging van het prijzengeld van 1,25 naar 1,65 miljoen dollar, bleef hij bij zijn besluit. In maart maakte hij zelfs bekend dat hij helemaal met schaken stopte en de politiek inging. Iedereen denkt dat hij het meent. Iedereen weet ook dat Kasparov een wisselvallig persoon is die soms onverwacht van standpunt kan veranderen. Maar voorlopig is hij van het internationale politieke schaakbord verdwenen. De FIDE maakte direct gebruik van de situatie. Natuurlijk, eerst spraken ze hun diepe droefenis uit. En ze zeiden dat zo'n drastische stap niet nodig was, en dat ze hoopten dat Kasparov op zijn besluit zou terugkomen. Maar inwendig lachten ze tevreden. Natuurlijk, iedereen was boos en de zwarte Piet lag even bij de hoge heren van de FIDE, maar in ruil daarvoor waren ze verlost van een geweldige lastpak. Hun volgende zet kwam in april en was niet mis.

Op 21 april werd de schaakwereld verrast door het persbericht dat het FIDE-Wereldkampioenschap 2005 zou gaan tussen acht spelers, namelijk Kasimdzjanov (de huidige FIDE-wereldkampioen), Adams (de huidige FIDE-vice-wereldkampioen), Kramnik, Leko, Kasparov, Anand, Topalov en Morozowitsch. Zij zouden in San Luis in Argentinië een dubbelrondig toernooi spelen. Om meerdere redenen was dit een verbijsterend bericht. Ten eerste werd het FIDE-WK in de vorm van een massaal knock-outtoernooi achteloos aan de kant geschoven. Voor de schaakprofessionals is dat een flinke schadepost, omdat dit WK een van de beter betaalde toernooien was. De spelersvakbond ACP (Association for Chess Professionals) ging echter akkoord. De tweede reden voor verbijstering was dat Kasparov en Kramnik waren uitgenodigd. Iedereen wist dat Kasparov met schaken was gestopt, maar waarschijnlijk wilde de FIDE hem definitief uitschakelen. Kasparov had zich in onmogelijke bochten moeten wringen om op zijn besluit terug te komen, en hij heeft dat dan ook niet gedaan. En wat te denken van de uitnodiging aan Kramnik? Zal de FIDE werkelijk hebben gedacht dat de wereldkampioen klassiek schaken zijn titel in dit toernooi op het spel zou zetten? Vrijwel per kerende post heeft hij laten weten dat hij niet meedoet, maar dat hij wel een tweekamp om het wereldkampioenschap wil spelen tegen de winnaar van San Luis. Dat zou volgens Kramnik in overeenstemming zijn met het Pact van Praag. Daar is inderdaad veel voor te zeggen, want Kramnik is zijn afspraken netjes nagekomen (een match tegen Peter Leko, de winnaar van het "klassieke" kandidatentoernooi), terwijl de FIDE nog geen kandidaat heeft geleverd. Als het gaat zoals Kramnik voorstelt, zou de eenheid in de schaakwereld hersteld zijn!

Natuurlijk is dat te mooi om waar te zijn. In dit scenario zou het FIDE-toernooi in San Luis worden gedegradeerd van een wereldkampioenschap tot een kandidatentoernooi en het is zeer de vraag of de organisatoren en de geldschietters daar erg blij mee zijn. De FIDE heeft dan ook direct verklaard dat een WK-match tussen de winnaar van San Luis en Kramnik onacceptabel is en gaat door alsof er niets aan de hand is. Het toernooi begint eind september. Judit Polgar en Peter Svidler nemen de opengevallen ►

plaatsen in en de spelers hebben een verklaring moeten ondertekenen waarin zij beloven dat zij niet meedoen aan “alternatieve kampioenschappen”, waarmee een match om het klassieke wereldkampioenschap tegen Kramnik wordt bedoeld.

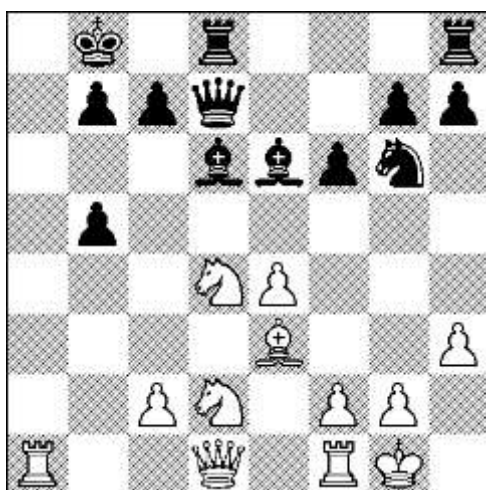
De stelling is ingewikkeld. De FIDE voelt zich sterk nu Kasparov van het toneel is verdwenen. Kramnik is dan wel wereldkampioen klassiek schaken, maar op de ratinglijst staat hij slechts vijfde achter Kasparov, Anand, Topalov en Leko en zijn resultaten waren de laatste maanden niet geweldig. Bovendien lijkt hij een beetje in het isolement te zijn geraakt. Leko, Kramniks tegenstander in de laatste klassieke WK-match, doet mee aan het FIDE-toernooi en heeft de verklaring ondertekend dat hij niet aan alternatieve kampioenschappen zal deelnemen. En de spelersvakbond ACP, die een prominente rol speelde bij de organisatie van de match tussen Kramnik en Leko, heeft zich verzoend met de FIDE. Als de FIDE de afgelopen tien jaar ooit een kans heeft gehad om het wereldkampioenschap weer onder haar gezag te brengen, is het nu wel. Vermoedelijk denkt Iljoemzjinov dat hij een doorbraak kan forceren. Dat zou hem goed uitkomen, want zijn ambtstermijn als FIDE-president loopt volgend jaar af. De hervkiezingscampagne is begonnen.

Ik denk toch dat de kans groot is dat de opzet van de FIDE mislukt. Vrijwel iedereen in de schaakwereld beschouwt Kramnik als wereldkampioen. De FIDE moet daarom hoe dan ook met hem tot overeenstemming komen voordat de eenheid in de schaakwereld kan worden hersteld. Die overeenstemming is alleen mogelijk als de FIDE Kramnik als wereldkampioen klassiek schaken erkent. Voorlopig is dat teveel gevraagd. Kirsan Iljoemzjinov heeft nog geen winnende doorbraak bereikt.

Record?

Dit nummer staat zo vol met leesvoer dat de redactie overwoog bij webmaster Willem een nieuw record aan te melden: het dikste clubblad! Om de penningmeester tevreden te stellen hebben we de 48 pagina's tot 44 (eigenlijk 45) weten te comprimeren (zonder verlies van tekst!), zodat dit record nog even zal moeten wachten.

Redactie

stelling 6

wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

Wat je ook van (ex)-schaker Kasparov zeggen mag, uitstraling heeft hij wel. Als de man achter het bord zat of als hij zich ergens presenteerde, dan was er duidelijk iemand aanwezig. Voor alle andere wereldkampioenen gold dit ook, voor zover ik dat kan nagaan. Bij een van mijn jaarlijkse bezoeken aan Groningen zat ik in hetzelfde hotel als Karpov. Hij stond op een gegeven moment voor mij te wachten aan de hotelbalie. De baliemedewerkster liet nogal op zich wachten en dat zinde de grootmeester maar heel erg matig. Ook zonder dat hij ostentatief in woede ontstak, was het duidelijk dat hij vond dat hij met iets meer egards behandeld diende te worden. Hij was op dat moment allesbehalve een geduldige toerist; hij was aanwezig en zijn humeur eveneens. Bij hetzelfde toernooi was ook de vrouwengrootmeester Alisa Maric aanwezig. Ik zag haar 's ochtends in de ontbijtzaal. Oogverblindend mooi, oogde zij ook nog eens zeer afstandelijk en ik zou niet weten hoe je met haar in contact zou kunnen komen als je zelf niet een topgrootmeester was. Zij was een vrouwengrootmeester met allure, zeker geen "lekker mokkel".

Nog een karakteristiek voorval. Jaren geleden was de bij spelers van mijn generatie zeer bekende grootmeester Hort in het Stadshart om een simultaan te geven. Schaakvriend Eric kent hem persoonlijk en na afloop gingen Eric, de grootmeester en ik gezamenlijk wat eten. Reuze gezellig en toen Hort weer eens wilde opstappen stond hij op en ging weg zonder zich om de rekening te bekommeren. Het zou niet in mijn hoofd opkomen om hem erop attent te maken dat hij wellicht iets vergeten was.

In Nederland ligt dit allemaal heel anders. Veel topspelers hebben geen echte uitstraling (veel, niet alle) en hebben niet het aureool van ongenaakbaarheid van de eerdergenoemde personen. Ik neem aan dat er een samenhang bestaat met onze nationale, Calvinistische neiging om de kop niet boven het maaiveld uit te willen of mogen steken en ons gevleugelde gezegde "doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg". Hoe het ook zij, de benaderbaarheid van de Nederlandse topspeler oogt wat groter. In een enkel geval slaat de zaak zelfs door naar de andere kant. Er zijn spelers die zo weinig allure ten toon spreiden dat je ze in voorkomende gevallen zou toeroepen: "Hé jij daar, geef de asbak eens even aan!"

Dat gevoel heb ik bij uitstek bij onze grootmeester Hans Ree. Grootmeester Ree oogt iets te vriendelijk, iets te gewoon, iets te schlemielig. Het spijt me wel, maar dat is de indruk die hij op mij maakt. Er bestaat een fotoboek met de koppen van 64 grootmeesters, gemaakt door fotograaf Frits Agterdenbos. Ook Ree staat er in. Ik zeg niets meer, behalve dan dat U dit boek maar eens moet inkijken.

De levensloop van Hans Ree zoals ik die meen te kennen heeft het aura van schlemieligheid misschien in de hand gewerkt. Ree studeerde ooit af als wiskundige en schijnt overwogen te hebben om aan een proefschrift te beginnen. Het kwam er niet van.

Ree speelde in veel toernooien, maar de grootmeestertitel wilde maar niet komen. Uiteindelijk heeft hij die titel wel gekregen ... maar niet op de normale manier. De FIDE besloot hem de titel uiteindelijk maar te verlenen zonder dat hij strikt formeel aan de eisen had voldaan.

In kleine toernooitjes wilde Ree nog wel eens succes boeken, maar bij de toernooien met allure stond hij er net niet. Toen hij zich na de studie meer volledig aan het schaakspel ging wijden was er een zeven jaar jongere speler die hem volledig in de schaduw zette.

En "die bolle met dat ruitjesjasje", oftewel grootmeester Donner, had altijd meer uitstraling, en het feit dat Ree hem in een match versloeg veranderde daar helemaal niets aan.

In het Hoogoventoernooi van 1971 won Ree van geweldenaar Kortsjnoj een partij in 64 zetten. Een prestatie van formaat dus. De dag daarna werd hij in acht zetten opgebracht door een andere Sovjetcoryfee en *die* partij ging de hele schaakwereld rond.² Hoeveel kan een mens verdragen zonder in de rol van schlemiel te vervallen?

Ik besluit dit stukje met nog een andere partij van onze grootmeester. In feite was die partij voor mij aanleiding om dit stukje te schrijven. Let op.

Sosonko – Ree, Hoogovens 1979

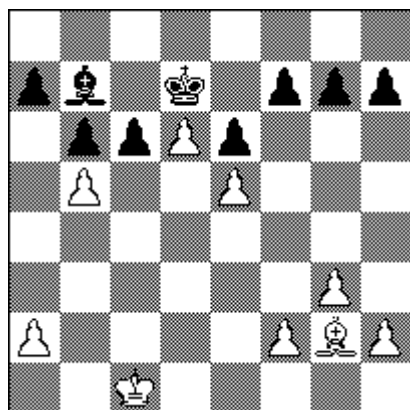
Half-Slavisch.

1 d4, d5 2 c4, c6 3 Pf3, Pf6 4 Pc3, e6 5 e3, Pbd7 6 Dc2, Ld6 7 e4, de4x 8 Pe4x, Pe4x

² Petrosian-Ree (Hoogovens 1971): 1 c4, e5 2 Pc3, Pf6 3 Pf3, Pc6 4 g3, Lb4 5 Pd5, Pd5x 6 cd5x, e4 7 dc6x, ef3x 8 Db3 (1-0)

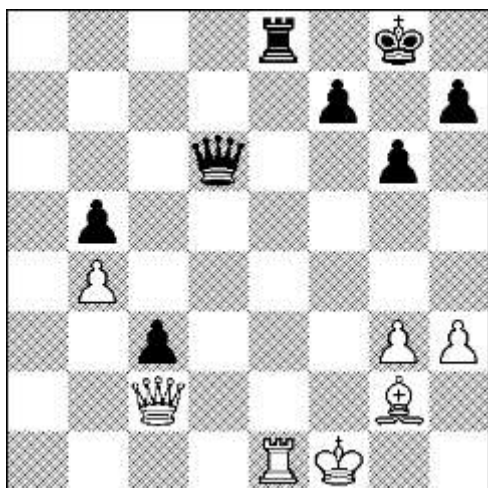
9 De4x, Lb4+ 10 Ld2, Ld2x+ 11 Pd2x, 0-0 12 0-0-0, Da5 13 Ld3, Pf6 14 Dh4, Dh5
 15 Dh5x, Ph5x 16 The1, Td8 17 Pf3, Pf4 18 Lf1, b6 19 g3, Pg6 20 Lg2, Lb7 21 Pe5, Pe5x 22 de5x,
 Kf8 23 b4, Ke7 24 c5, Td1x+ 25 Td1x, Td8 26 Td6, Td6x 27 cd6x+, Kd7 28 b5

Zou Ree bij zijn berekeningen deze fijne zet gemist hebben? Ik kan me voorstellen, dat het partijgedeelte dat nu komt bij menige schaakcollega van Ree die dit meemaakte op de lachspieren heeft gewerkt.

28..., La8 29 Kb2, Lb7 30 Kc3, La8 31 f4, Lb7 32 Le4, h6 33 Lf3, La8 34 h4, Lb7 35 g4, La8 36 Le4, Lb7 37 h5, La8 38 g5, Lb7 39 f5 (1-0)

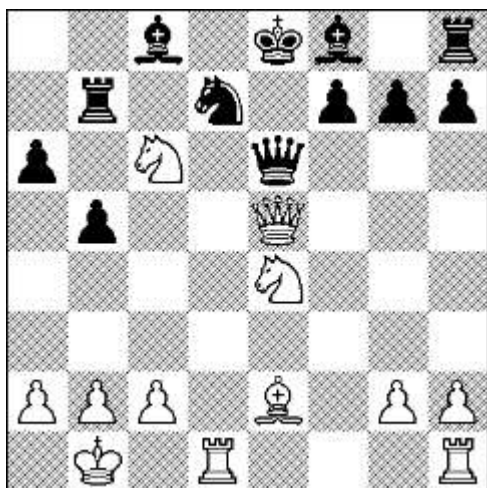
Hoezo schlemiel?

stelling 7

wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

stelling 8

wit speelt en wint

oplossing → blz. 45

Charles Krauthammer

Did Chess Make Him Crazy?

If you think video games are dangerous, consider the saga of Bobby Fischer

BOBBY FISCHER IS BACK IN ICELAND, AND THAT IS AS IT should be. Fischer put Iceland on the map for the first time since the Vikings happened by. And Iceland put Fischer on the map, providing the venue for his greatest triumph, the 1972 world chess championship. That was before he fell off a psychic cliff.

Three decades later, the fugitive ex-champion, sought by U.S. authorities for violating U.N. sanctions on Yugoslavia (in 1992 he played a high-profile rematch with Boris Spassky in Belgrade), is whisked out of a Japanese jail where he was awaiting extradition and offered shelter in Reykjavik. No one is too upset about this arrangement because he's clearly a sick man. His insane rants about Jews and America, his choice of a squalid, furtive life by a man who could have lived in princely admiration, his paranoia—he had the fillings in his teeth removed because if “somebody took a filling out and put in an electronic device, he could influence your thinking”—evoke pity and puzzlement.

Fischer is the poster boy for the mad chess genius, a species with a pedigree going back at least to Paul Morphy, who after his triumphal 1858-59 tour of Europe returned to the U.S., abruptly quit the game and is said to have wandered the streets of New Orleans talking to himself. Others have verged more on the edge of eccentricity. The great Wilhelm Steinitz claimed to have played against God, given him an extra pawn and won. Neither player left a record of the game.

Why such proximity between genius and madness in chess? There are three possible explanations. One is that chess is a monomania. You study it intensively day and night from childhood if you are going to rise to the ranks of the greats, and that kind of singular focus constricts your reality and makes you more vulnerable to distortions of it. “A chess genius,” wrote George Steiner, “is a human being who focuses vast, little understood mental gifts and labors on an ultimately trivial human enterprise. Almost inevitably, this focus produces pathological symptoms of nervous stress and unreality.” Plausible, perhaps, but there are lots of folks who are monomaniacal in other “trivial” spheres and who come out psychically intact. Tiger Woods was raised from infancy to be a great golfer and is not just intact but graceful and charming. The ranks of great golfers, swimmers and Dominican shortstops are not more noticeably skewed to the deranged than the general population.

Well, then, this must be monomania of a certain sort. Chess is a particularly enclosed, self-referential activity. It's not just that it lacks the fresh air of sport, but that it lacks connections to the real world outside—a tether to reality enjoyed by the monomaniacal students of other things, say, volcanic ash or the mating habits of the tsetse fly. As Stefan Zweig put it in his classic novella *The Royal Game*, chess is “thought that leads nowhere, mathematics that add up to nothing, art without an end product, architecture without substance.”

But chess has a third—and unique—characteristic that is particularly fatal. It is not just monomaniacal and abstract, but its arena is a playing field on which the other guy really is after you. The essence of the game is constant struggle against an adversary who, by whatever means of deception and disguise, is entirely, relentlessly, unflinchingly dedicated to your destruction. It is only a board, but it is a field of dreams for paranoia.

Now I'm not sure I like this line of reasoning because it means that I, who have spent countless hours in public parks, chess clubs and my library at home fighting for my (king's) life, would be stark raving mad by now. I suspect that I am not. I like to tell myself that I am in pretty sane company. The game certainly has its pantheon of upstanding citizens.

While ambassador to France, Benjamin Franklin preferred to eschew the Paris opera for chess at the Café de la Régence. (Excellent choice.) Napoleon played, although to judge by one of his games, a diagrammed and illustrated copy of which hangs in my office, he was a far better general. Nabokov was a fine player and renowned composer of chess problems. And the sanest man I know, Natan Sharansky, is a chess master who once played Garry Kasparov to a draw and defeats me with distressing ease.

But then there is Fischer, the fearsome counterexample, now pathetically sheltered in Iceland, the only place that appreciates his genius enough to take pity on his madness. So, Mama, should you let your baby grow up to be a chess champion? Tough question. In his novel *The Defense*, Nabokov, who loved the game as much as I do, has the hero, the chess master Luzhin, go mad when he is struck by the realization of the “full horror and abysmal depths of chess.”

A bit melodramatic, perhaps. It won't happen to your boy playing blitz in New York City's Washington Square Park.

I think.

Rob en Manuel, hierbij een interessant artikeltje uit de Time van 16 mei. Dit als waarschuwing voor alle leden van Promotie; op deze wijze kan niemand ooit beweren dat het bestuur een ieder niet gewaarschuwd heeft. Dit geldt met name voor leden die al erg ver heen zijn. Ik betrap mij erop dat ik hierbij geheel onwillekeurig aan jullie moet denken. Vreemd, heel vreemd. Volkomen ten onrechte natuurlijk, ik ken er die al veel verder heen zijn.

FIDE-Meesters en zo.

Hans Meijer

Ik heb die meewarige blikken wel gezien toen ik me plaatste voor de hoogste finalegroep. In de beslissende partij kon mijn tegenstander mat-in-drie uitvoeren. Hij bleef maar piekeren, terwijl ik niet wist waar ik kijken moest. Het gefluister van de toeschouwers was oorverdovend en ik was bang dat mijn zweetdruppels op het matveld zouden vallen. Maar hij zag het niet, trapte nog ergens in en ik was zevende geworden. Met een TPR van 1850 en dankzij veel externe 12 punt-partijen. Gemiddelde rating van mijn zeven tegenstanders 2098.

En ik heb dat gesprek aan de bar tussen Bernard Bannink en Ton de Waal wel gehoord. Ach, die Boerkamp, daar hoeft je niets voor te doen. Hij komt vanzelf op je af. Gewoon laten stuklopen, dan de tandjes eruit, en je kan 'm zo oprapen.

Laat maar kletsen.

Alle houwdegens en kiebitzers opgelet: speel het spel zoals het gespeeld moet worden. Tegen iedereen altijd streven naar ruimte, activiteit en initiatief. Minachting voor het materiaal. Blijvende zwaktes op de koop toe nemen. Beetje provoceren, af en toe bluffen, soms iets geniaals. Vermijd het eindspel. En ik bezweer je: dat soort spel is gewoon te moeilijk, ook voor de grote jongens. Ze krijgen geen controle. Je krijgt altijd je kans.

Ik zal mijn eerste vier partijen uit de finalegroep laten zien. In alle vier had ik het volle punt kunnen scoren (!). Door wat details in de afwerking werd het helaas maar 1,5.

Eerste partij: Zwart tegen Manuel Nepveu. 1993. Sterke strateeg. Voorzichtig. Soms wat rechtlijnig.

Manuel Nepveu – Harrie Boerkamp, intern finale A, 12 april 2005

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6 4.d3 Le7 5.c3 d6 6.0–0 0–0 7.Lb3 Le6 8.Pbd2 h6 9.Te1 Dd7 10.Pf1 Kh7 11.d4 exd4 12.cxd4 Lg4 13.d5 Lxf3 14.Dxf3 Pd4 15.Dd3 Pxb3 16.Dxb3 Tfb8 17.Pg3 g6 18.h3 Lf8 19.Ld2 Lg7 20.Lc3 a5 21.Tad1 a4 22.Dc2 Te8 23.Dd3 h5 24.Lxf6 Lxf6 (zie diagram 1)

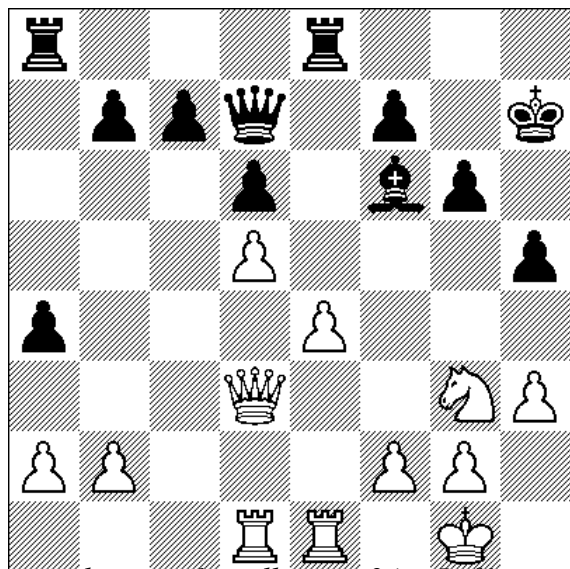

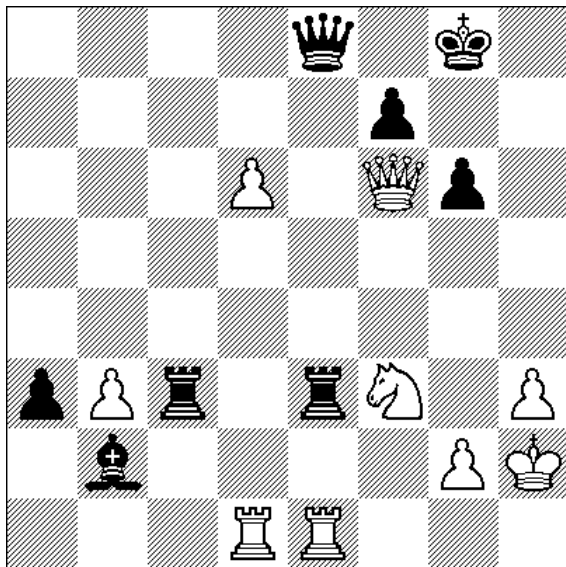
diagram 1: stelling na 24 ...Lxf6

Na een rustig begin ziet wit zijn kans schoon.

25.Pxh5 Le5 26.Pg3 Lxb2 27.Tb1 a3 28.f4 Ta4 29.Dc2 b5 30.Kh1 Tc4 31.Df2 Ld4 32.Df1 Lb2 33.Tbd1 Tc3 34.Kh2 b4 35.e5 Dd8 36.Pe4 dxe5 37.fxe5 Te7

Het is misgegaan. Zwart staat vastgespijkerd.

38.Df2 Tc4 39.Dh4+ Kg7 40.Df6+ Kg8 41.Pg5 De8 42.Pf3 b3 43.axb3 Tc3 44.d6 cxd6 45.exd6 Tee3 (zie diagram 2)

Nee! Zwart had eerst een toren moeten ruilen op e1 en pas dan 46..Te3 moeten doen met aanval op de dame. Na gedwongen ruil van het tweede torenpaar op e3 is de witte koning in groter gevaar dan de zwarte (denk aan a3). Stelling is dan gelijk.

Nu kan wit winnen met 46 d7 Txe1 47 Pxe1. 47..Txh3+ helpt niet, want beide dames staan in.

Maar gelukkig slaan bij wit de stoppen door. Hij speelt het prachtige, maar foute 46 De7.

Na 46.De7 Txe7 47.dxe7 Db8+ 48.Kh1 en nu 48.. Tc8 is alles voorbij. Althans dat was het geweest als ik snel genoeg 48..Tc8 had gespeeld. De klok maakte wreed een einde aan het verhaal. 1-0

diagram 2: stelling na 45 ...Tee3

Tweede partij: Wit tegen Ron Landsbergen. 2038. Speelt behoorlijk ondernemend. Heeft zijn hoge rating dit jaar waar gemaakt.

Harrie Boerkamp – Ron Landsbergen, intern finale A, 19 april 2005

1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3 d5 4.exd5 Dxd5 5.cxd4 e5 6.Pc3 Lb4

Dat is niet goed. Wit wint nu met een schijnoffertje een pion. Weliswaar kan hij die niet houden, maar wel zo duur mogelijk laten betalen.

7.Da4+ Pc6 8.Dxb4 Pxb4 9.Pxd5 Pxd5 10.dxe5 Pb4 11.Lb5+ Ld7 12.Lxd7+ Kxd7 13.Kd2 Pe7 14.Pf3 Pg6 15.Td1 Ke7 16.Kc3 Pc6 17.Lg5+ Ke6 18.Td6+ Kf5 19.Tg1 Pcx5 20.g4+ Pgx4 21.h3 Tac8+ 22.Kb3 (zie diagram 3)

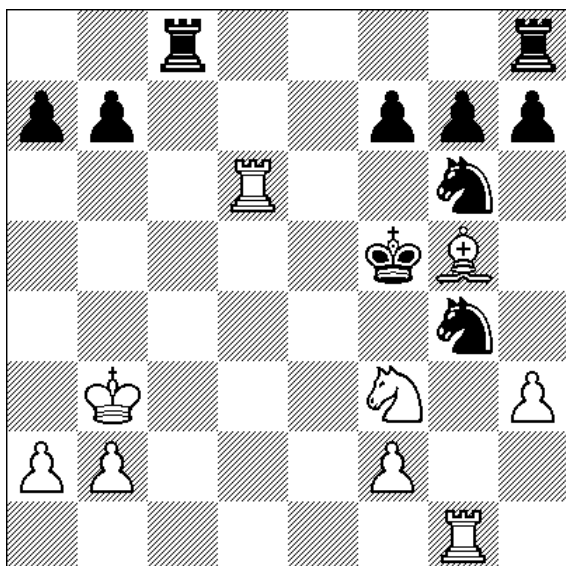

diagram 3: stelling na 22 Kb3

We hebben weer een redelijke puinhoop weten te creëren. Zwart durft nu niet te wijken met Pg4, omdat hij denkt mat te gaan na 22..Pxf2 23 Pd4+ Ke5 24 Td7. Echter 24 ..Pe4 biedt voldoende bescherming. Twee pionnen garanderen de winst voor hem.

22...Ke4

Nu is het gewonnen voor wit. Want na 23 hxg4 mag zwart het paard op f3 niet arresteren: hij zou dan mat gaan na Td2 (die eerst!) en Tg3. Wit staat dus een stuk voor.

23.Txg4+

Ik dacht dat dit ook mat ging, maar het schaakbord is net een rij te groot.

23....Kxf3 24.Td3+ Kxf2 25.Td2+ Kf3 26.Td3+ Kf2 27.Td2+ remise.

Derde partij: Zwart tegen Bernard Bannink. FIDE-meester 2312. Op weg naar zijn zoveelste kampioenschap. In alle aspecten van het spel veel sterker dan ik. Hoe krijgen we die uit balans? ►

1.d4 f5 2.Lg5 h6 3.Lh4 c5 4.e3 Db6 5.dxc5

Dit geloof je toch niet? Bernard, die na 5 zetten een stuk weggeeft! Hij krijgt veel compensatie, maar heeft toch duidelijk nadeel.

5...Db4+ 6.Pc3 Dxh4 7.Pd5 Kd8 8.Dd2 Pc6 9.Lb5 e6 10.Pf3 De4 11.Lxc6 exd5 12.Lxd5 De7 13.Pd4 Pf6

Ik had 14 Pe6+ niet gezien. Na 13..Ke8 hangt c5 en kan zwart zich waarschijnlijk wel ontwikkelen.

14.Pe6+ dxe6 15.Lxb7+ Ke8 16.Lxa8 Dxc5 17.0-0

Wit heeft het materieel al weer op orde: twee pionnen plus toren tegen twee stukken. Maar zwart kan zijn stukkenpositie nu snel verbeteren en een koningsaanval beginnen. Ondertussen kunnen de witte damevelugelpionnen ongehinderd oprukken.

17...Le7 18.c4 Kf7 19.Tfc1 Pg4 20.h3 Pe5 21.Lf3 Pxf3+ 22.gxf3 Lb7 23.De2 Ld6 24.b4 De5 25.f4 Df6 26.Kh2 Dh4 27.Tg1 g5 28.Tad1 Ke7 29.c5 Lc7 30.c6 Lxc6 31.Tc1 (zie diagram 4)

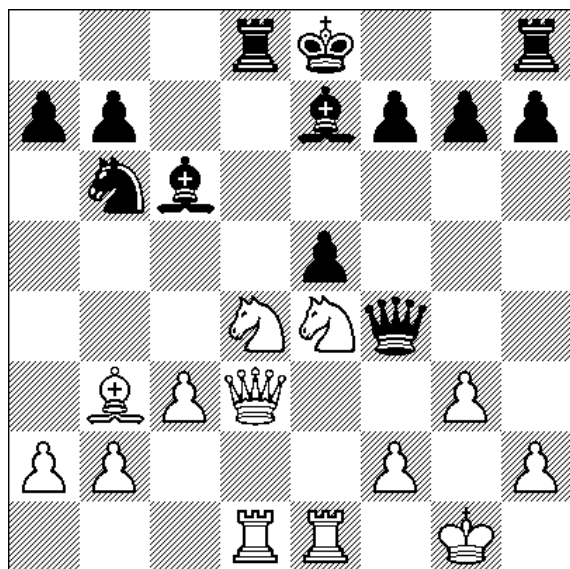

diagram 4: stelling na 31 Tc1

Schaken is psychologie. We hadden allebei twee zetten geleden deze wending gezien. Wit lijkt een stuk te winnen, maar ik dacht hem hier beet te nemen met 31..gxf4. Terugslaan mag niet en op 32.Txc6 volgt heel gemeen 32..f3+ met aftrekschaak en damewinst. Dus lekker alles à tempo gespeeld. Anders had ik hier wel gezien dat wit met betreden van veld c1 een doodzonde had begaan: 31..Lxf4+ is op slag uit (32 exf4 Dxf4+ 33 Tg3 Dxc1). Tja, je krijgt altijd je kans..

31...gxf4 32.Txc6

Bernard had het beter gezien. 32..f3+ wint geen dame, want wit heeft 33 Tc7+. Fritz weet het nog beter. De rampzet 31..gxf4 heeft de g-lijn geopend voor wit en 32 Tg7+ is vernietigend.

32...Le5 33.exf4 Dxf4+ 34.Tg3 Tg8 35.Tc4 Ld4 36.Txd4 1-0 Weer niets.

Vierde partij: Wit tegen Ton de Waal. 2155. Rustige, ijzersterke speler. Laat zich gelukkig door mij nog wel eens uit zijn tent lokken.

Harrie Boerkamp – Ton de Waal, intern finale A, 24 mei 2005

1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3 Pf6 4.e5 Pd5 5.Lc4 Dc7 6.De2 Pb6 7.Lb3 d3 8.De4 Pa6 9.Le3 e6 10.Pf3 Pc5 11.Lxc5 Lxc5 12.0-0 d6 13.exd6 Lxd6 14.Dxd3 Ld7 15.Pbd2 Lc6

Zwart heeft de opening gewonnen en staat iets beter.

16.Pe4 Le7 17.Tad1 Td8 18.Pd4 Df4 19.Tfe1 e5 20.g3 (zie diagram 5)

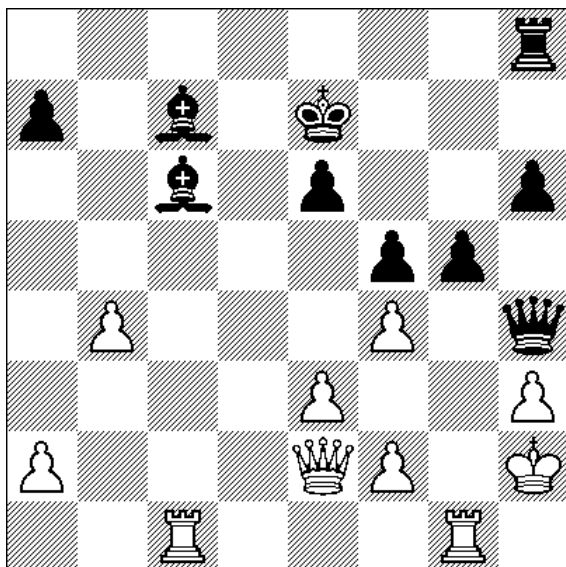

diagram 5: stelling na 20 g3

Zwart wil graag het paard pakken, maar dan moet ie wel oppassen met zijn koning nog in het midden.

20...Dh6

Hij mag Df3 niet toelaten! Na 20..Dg4 (21 h3 Dg6) verliest wit het stuk zonder kansen over de e-lijn te krijgen.

21.Df3

Het is direct uit, omdat 21..0-0 faalt op 22 Pf5.

21...Ld5 22.Lxd5 Txd5 23.Pf5 Dg6 24.Txd5 Pxd5 25.Td1 Dc6 26.Txd5 Dxd5 27.Pf6+ 1-0

Tim Krabbé in het AD (en uit de bocht?)

Rob de Vries

Wilt U meer weten over het Stanley Random Chess (SRC), lees dan de column van Tim Krabbé van 4 juni 2005. Hij introduceert U in de wereld van bevroren stukken die wel of niet ontdooid kunnen worden, de Regel van de Dubbele Diagonalen, de Vollenhauser-toestand, en de Forced Inferior Material Resignation (FIMR).

Na een inleiding (waar U niet veel wijzer van wordt) geeft hij een voorbeeldpartij waarin de volgende begrippen voorkomen: de Geneefse Gokkers-aanval, de Linkervleugel Vlinderverdediging, het ontzwaren van de donkere velden bij een bevroren loper, de Rollende Tonnen-aanval, de Regel der Zessen, het onthexen van de linkerkolom, een Geladen Toren, een zevenzettige Columbus in de Voorhand, een Laterale Torenkatapult, situaties die in 55,6 % van de gevallen door de arbiter worden gewonnen, een tweeling-torentelecoop op de c-lijn, en een intra-telescopische torenscheiding.

Kortom: complete nonsens, afkomstig van www.geocities.com/verdrahciretop, aldaar gepubliceerd onder de naam "Archived Report, Articles by Verdra H. Ciretop" (ziet U het anagram?).

De site van Tim Krabbé staat (voor wie het nog niet wist) op www.xs4all.nl/~timkr, klik daar op "AD Magazine", en dan op nummer 279. Met alle respect voor Tim Krabbé (wiens site ik minstens wekelijks bezoek), maar vrijwel alle artikelen daar zijn interessanter en/of leuker dan deze! Maar kijkt U zelf maar.

“Zoo lang een koning mat staat mag er met zijn spel niet gespeeld worden”

Hierbij dan zoals beloofd het tweede deel van het oude schaakreglement uit 1869, ditmaal voor vier spelers. Let goed op het schaak zetten van de Koningin, het mat geven en het totaal onbegrijpelijke Artikel 12.

Gerhard Eggink

Verslag ledenvergadering 1 maart 2005

Aanwezig: 31 leden inclusief het bestuur.

Afwezig met kennisgeving: Ruurd Kunnen (ziekte), Dirk Brinkman en Rob de Vries.

- 1 Opening
De waarnemend voorzitter opent de vergadering om 20:10 uur.
- 2 Vaststelling definitieve agenda
Aan de voorlopige agenda wordt toegevoegd agendapunt 14, speellocatie.
- 3 Verslag vorige vergaderingen
Naar aanleiding van de verslagen van de vorige vergaderingen, wordt gevraagd naar het convenant over de geluidshinder. De overeenkomst is gesloten tussen sportschool Plato en Ballorig enerzijds en de heer Rijkerkerk anderzijds, wij zijn geen partij, alleen belanghebbend. Totnu toe werkt het, dus vooralsnog geen reden tot actie.
- 4 Mededelingen waarnemend voorzitter
De waarnemend voorzitter deelt mee dat de operatie van Ruurd Kunnen goed is verlopen, hij gaat goed vooruit en is al weer thuis. Daarna vraagt hij een minuut stilte ter gedachtenis van ons erelid Leen Breugem die is overleden.
- 5 Financiële overzicht 2004
Het financiële overzicht laat een toename zien van het eigen vermogen, een mooi resultaat, nog niet groot, maar een goed begin. Het tekort bij de senioren wordt voornamelijk veroorzaakt door achterstallige contributie, in 2005 is dit goeddeels ingelopen. De jeugd toont een positief resultaat, belangrijk voor de noodzakelijke aanschaf en vervanging van materiaal. Een contributieverhoging kan dit jaar achterwege blijven.
- 6 Verslag kascommissie
De kascommissie bestaande uit de heren Tan en Bannink hebben de jaarrekening 2004 gecontroleerd en goedgekeurd. De kascommissie stelt voor de penningmeester decharge te verlenen voor het boekjaar 2004. De ledenvergadering gaat hiermee akkoord.
- 7 Benoeming kascommissie
De heren Bannink en Knops worden gekozen in de kascommissie 2005 en de heer Breuker stelt zich beschikbaar als reserve-lid.
- 8 Verslag van de secretaris
Het verslag van de secretaris wordt goedgekeurd.
- 9 Verslag van de jeugdcommissie
De uitbreiding van de jeugdlocatie met Oosterheem wordt met instemming begroet. Mildo van Staden geeft een extra mondelinge toelichting op zijn uitgebreide verslag en hij vraagt de senioren de overgang van de oudere jeugd, die de jeugdcompetitie ontgroeid zijn, naar de seniorencompetitie te vergemakkelijken en voor deze jeugdige senioren desgewenst een speeltijd in te stellen van 1 uur. De vergadering gaat akkoord met dit voorstel, maar schept tevens de mogelijkheid voor senioren die 1 uur speeltijd als onprettig ervaren, contact op te nemen met de wedstrijdleider intern, die ze dan niet opstelt tegen semi-senioren.
- 10 Verslag van de externe competitie
Het verslag van de externe competitie wordt goedgekeurd.
- 11 Verslag van de interne competitie
Het verslag van de interne competitie wordt goedgekeurd.
- 12 Verslag van de materiaalcommissaris
Chris Schoon heeft de materialen geïnventariseerd en mist een digitale klok, wil de lener hem terugbezorgen. Verder is er een klok geschonken door een bedrijf die jaarlijks materiaal leent voor een personeelsschaakwedstrijd.
- 13 Bestuursverkiezing
De aftredende bestuursleden worden herkozen.
- 14 Speellocatie
Bernard Bannink vraagt of het mogelijk is voor de thuiswedstrijden van team 1 en 2 een andere locatie te zoeken, rumoer van de keuken en overlapping met de Menorah-band na 6

uur is ronduit storend.

15 Rondvraag

- Binnen de vereniging bestaat een onbehagen omtrent het aantal “interne” speelavonden.

Als volgens huidige indeling de kalender van het volgende seizoen zou worden gemaakt zou dat er als in het linkerrijtje van de tabel uitzien, met 30 avonden interne competitie en 13 andere avonden. Bij stemmingen blijken het Thema toernooi, het Knock-out-toernooi, het Doorgeefschaakkampioenschap en de Rapidschaakavonden bij(grote)meerderheid te vervallen. De avond voor de prijsuitreiking wordt gecombineerd met de simultaan van de clubkampioen als seizoenopening. De indeling voor het komende seizoen ziet er dan uit als in het rechterrijtje van de tabel. Hierdoor kan meteen een derde cyclus in de voorronden worden ge(her)introduceerd. De verhouding wordt dan 37 avonden interne competitie en 6 andere avonden. Door de prijsuitreiking van het huidige seizoen te verplaatsen naar het begin van het volgende seizoen, wordt ook een oplossing gevonden voor het probleem dat het Groene Hart-toernooi dit jaar op 4 dinsdagen valt en de deelnemers aan het GH-toernooi daarom niet goed zouden kunnen deelnemen aan de finalegroepen.

onderdeel	aantal avonden	
	oud	nieuw
interne competitie		
1 ^e cyclus	10	9
2 ^e cyclus	10	9
3 ^e cyclus	–	9
finalegroepen	10	10
subtotaal	30	37
overig		
Snelschaken	3	3
Rapidschaken	3	–
KO-toernooi	1	–
Jaarvergadering	1	1
Thematoernooi	1	–
Doorgeefschaken	1	–
Prijsuitreiking	1	1
Simultaan	1	
Oliebollentoernooi	1	1
subtotaal	13	6
totaal	43	43

- Jan Blankespoor krijgt de indruk dat de PR van Botwinnik effectiever en talrijker is dan die van Promotie, niet iedereen is het daarmee eens, maar er moet wel veel aandacht voor blijven. Wij zijn in ieder geval op de goede weg. Chris Schoon deelt mee, dat op 8 en 15 maart, gratis keus is uit de bibliotheek, waarna het overschot gedumpt wordt.

16 Sluiting

De waarnemend voorzitter sluit om 21:20 uur de vergadering.

Oplossingen

D

<u>stelling 1</u> 1. De6+ Lxe6 (of Pxe6) 2. Ph6 mat	<u>stelling 2</u> 1. Txd5 Dxa4 2. Tfe1 en mat	<u>stelling 3</u> 1. Td7! Txd7 2. Txc8+ Kh7 3. Pf8+ Lxd7 2. Txd8+ Kh7 3. Txd7 Te8 2. Txc8 Txc8 3. Pe7+ fxg6 2. Txd8+ Kh7 3. Tdxc8
<u>stelling 4</u> 1. Pxd6+ hxd6 2. Dh4+ en mat	<u>stelling 5</u> 1. ... Dxd2+ 2. Kxd2 Th4+ 3. Kg1 Pg3 4. willekeurig Th1 mat	<u>stelling 6</u> 1. Ta8+ Kxa8 2. Da1+ Kb8 3. Da7+ Kxa7 4. Pc6++ Ka8 5. Ta1+ en mat
<u>stelling 7</u> 1. Df6+ Df2 2. Txe1+ Kxe1 3. Dxf2+ Kxf2 4. c2 0-1	<u>probleem 8</u> 1. Pf6+ gxf6 2. Dxe6+ Dxe6 3. Lh5 mat	

Agenda zomer 2005

juli/augustus 2005

di	5 juli	zomercompetitie ronde 1 + 2
di	12 juli	zomercompetitie ronde 3 + 4
di	19 juli	zomercompetitie ronde 5 + 6
di	26 juli	zomercompetitie ronde 7 + 8
di	2 aug	zomercompetitie ronde 9 + 10
di	9 aug	zomercompetitie ronde 11 + 12
di	16 aug	zomercompetitie ronde 13 + 14
di	23 aug	zomercompetitie ronde 15 + 16
di	30 aug	zomercompetitie ronde 17 + 18

september 2005

di	6 sept.	prijsuitreiking + verkiezingen + simultaan
di	13 sept.	1 ^e ronde reguliere competitie

Onze website is verplaatst, en nu uitsluitend te bereiken via

www.svpromotie.nl

de jeugdsite staat op **[www.svpromotie.nl / jeugd.htm](http://www.svpromotie.nl/jeugd.htm)**
(ook via link op seniorensite)